Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR.

35

JOI, 28 AUGUST 1969, ANUL III

(101)

106

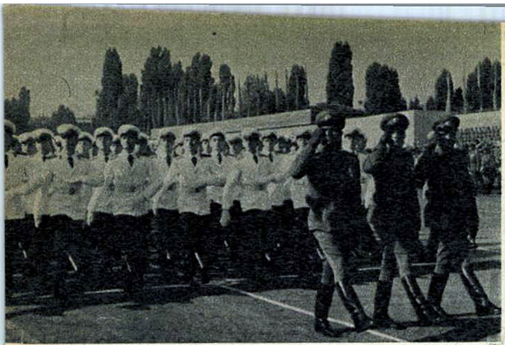
1

2

3

MAREA SĂRBĂTOARE A ELIBERĂRII PATRIEI

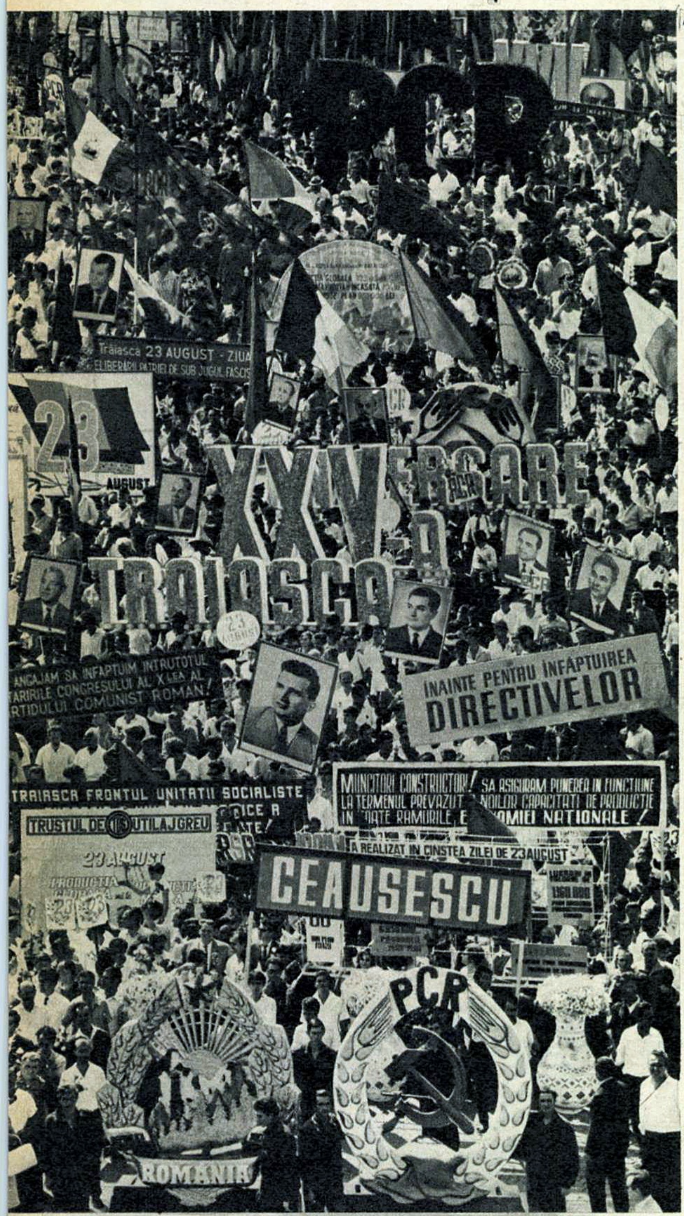
PCR
Trăiască 23 AUGUST - ZIUA ELIBERĂRII PATRIEI DE SUB JUGUL FASCIST
23 AUGUST
XXV
TRAIASCA
INAINTE PENTRU INFAPTUIREA DIRECTIVELOR
TRAIASCA FRONTUL UNITATII SOCIALISTE
TRUSTUL DE UTILAJ GREU
MUNCITORI CONSTRUCTORI! SA ASIGURAM PUNEREA IN FUNCTIUNE LA TERMENUL PREVAZUT A NOILOR CAPACITATI DE PRODUCTIE IN TOATE RAMURILE ECONOMIEI NATIONALE!
CEAUSESCU
PCR
ROMANIA
4

1 — La tradiționala paradă militară au participat și elevii Liceului militar «Ștefan cel Mare».
2 — Mijloace moderne de luptă — de strajă cuceririlor revoluționare ale poporului.
3 — În rînduri strînse, cu pași fermi, trec detașamentele gărzilor patriotice.
4 — O singură inimă, o singură voință, un singur glas!
5 — Tinerii aceștia s-au născut odată cu libertatea țării. Chipurile lor deschise se identifică cu tinerețea veșnică a muncii libere puse în slujba patriei socialiste.
6-7-8 — Trec pionierii. Pentru cîteva momente Piața Aviatorilor a devenit locul de confluență al tuturor bucuriilor copilăriei din patria noastră.
9 — Instantaneu din timpul demonstrației oamenilor muncii.

NOI NE-AM NĂSCUT DE-ODATĂ CU LIBERTATEA ȚĂRII...
5

6

7

8

9

Vară pionierească

„EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII"

În drumul lor, membrii echipajului

„VIRGIL IOVĂNAȘ"

din Arad au trecut și prin Țebea, de unde ne-au trimis un cald salut și această vedere cu Gorunul lui Horia.

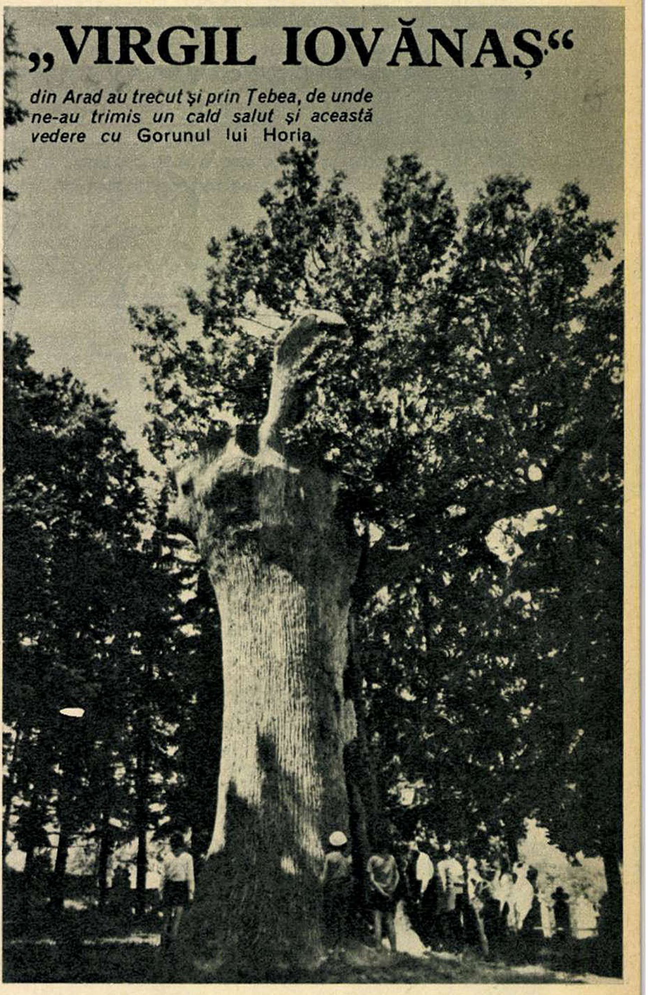

Din Baia Mare

„PINTEA VITEAZUL"

dă raportul. Scurt, concis, așa cum îi stă bine unui voinic: «Ne-am încheiat cu bine misiunea». Nu, nu-i nici o greșeală gramaticală, n-avem de-a face, așa cum s-ar crede, cu un dezacord. Spune «ne-au» și nu «mi-am» pentru că de data aceasta legendarul erou e reprezentat de o duzină de pionieri, membrii echipajului maramureșan participant la expediții.

Echipajul

„BORCEA"

din Fetești ne informează că a ajuns în Cătina, comună de munte din județul Buzău, de-un mare pitoresc și bogată în tradiții folclorice. Echipajul s-a deplasat pînă acolo pentru a-i cunoaște și înregistra pe vestiții fluierași. «Timpul este frumos — ne comunică membrii echipajului — iar dispoziția tuturor foarte bună, fapt care ne face să credem că ne vom realiza, punct cu punct, întregul program dinainte stabilit.»

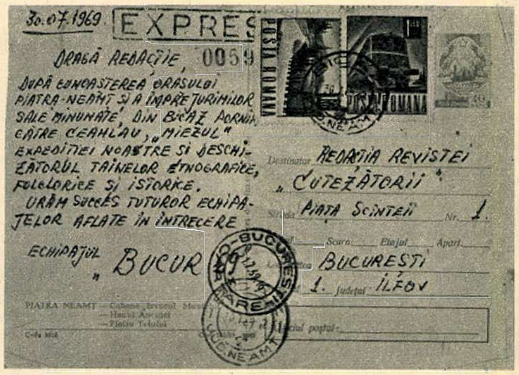

30.07.1969 EXPRES 0059

DRAGĂ REDACȚIE,
DUPĂ CUNOAȘTEREA ORAȘULUI PIATRA-NEAMȚ ȘI A ÎMPREJURIMILOR SALE MINUNATE, DIN BICAZ PORNIM CĂTRE CEAHLĂU, „MIEZUL" EXPEDIȚIEI NOASTRE ȘI DESCHIZĂTORUL TAINELOR ETNOGRAFICE, FOLCLORICE ȘI ISTORICE.
URĂM SUCCES TUTUROR ECHIPAJELOR AFLATE ÎN ÎNTRECERE
ECHIPAJUL „BUCUR 69"

Destinatar REDACȚIA REVISTEI „CUTEZĂTORII"
Strada PIAȚA SCÎNTEII Nr. 1.
Scara Etajul Apart.
Localitatea BUCUREȘTI
1. Județul ILFOV
Oficiul poștal

PIATRA NEAMȚ — Cabana Izvorul Muntelui — Hanul Ancuței — Piatra Teiului

REALIZĂRILOR ECONOMIEI NAȚIONALE
25
1944-1969

ORAȘUL MINUNILOR ADEVĂRATE

În nordul Capitalei — aproape de un loc unde acum 25 de ani aerul era sufocat de bălăriile ucigătoare ale exploziilor — a răsărit, în această jubiliară lună august, un splendid orășel al minunilor adevărate: EREN '69, adică *Expoziția realizărilor economiei naționale, «România 1969»*. Autorii lui sînt extrem de numeroși; probabil că nu există om al muncii din țara noastră care să nu regăsească în «Eren '69» o parte din roadele activității sale. Autocamioane de mare tonaj și fragile lustre de cristal, enorme mașini-unelte și minusculi tranzistori, locomotive electrice și țesături gingașe, avioane și mașini de cusut, autoturisme și sonde petroliere, aparatură electronică și roade ale cîmpiei și livezii... Sînt aici mii de străluciți soli ai hărniciei, ingeniozității și pasiunii în care, în numai 25 de ani, oamenii pămîntului românesc au reușit, conduși cu înțelepciune de partidul co-

(Continuare în pag. 4)

Cel mai tînăr din familia automobilelo românești: autoturismul de teren «ARO

(Urmare din pag. 3)

Cutezătorii în vizită la EREN

munıştilor, să făurească o Românie modernă, puternic industrializată, un stat în care tot ce se face are drept ţel bunăstarea oamenilor muncii, şi al cărui drapel e privit cu stimă pe toate meridianele. Poate că niciodată, de-a lungul istoriei omenirii, un anumit factor al civilizaţiei nu s-a bucurat de atîta atenţie, în lumea întreagă, ca în zilele noastre. E vorba de inteligenţa umană. Pretutindeni, înalta calificare a muncitorului, cunoştinţele «la zi» ale inginerului, neodihna savantului cercetător sînt extrem de preţuite. Puterea de creaţie a omului începe să fie socotită din ce în ce mai mult o bogăţie, ca zăcămintele de aur, ca pămîntul fertil. Sentimentul principal cu care îţi închei călătoria plină de surprize fascinante prin *Eren '69* este mîndria uriaşă că România socialistă posedă din belşug această incomparabilă bogăţie care este puterea de creaţie a omului. Trebuie să vizitaţi cu toţii această expoziţie. Ea uimeşte şi încîntă, te face, o dată mai mult, să redescoperi fericirea de a aparţine acestei patrii minunate, te ajută să-ţi cunoşti mai bine propriul tău loc în rîndurile creatorilor ei şi să te gîndeşti plin de încredere şi de cutezanţă la viitor. După cum vedeţi, în fotografiile noastre de la Eren '69 apar şi cîţiva din cei mai tineri vizitatori — elevii. Pentru a declanşa aparatul de fotografiat asupra exponatelor, noi am aşteptat intenţionat să apară unul sau mai mulţi din aceşti posesori ai «paşaportului pentru anul 2 000». Voi veţi avea prilejul de a vedea România anului 2 000 exact la vîrsta maturităţii, şi nici nu ştiţi cît vă invidiem în clipa în care scriem aceste rînduri! Învăţaţi cît mai bine, copii, perfecţionaţi-vă deprinderile de a studia, de a cerceta, de a construi, întrucît vouă are să vă revină fericirea de a desăvîrşi idealurile civilizaţiei noastre.

OVIDIU ZOTTA

Greu de ales cînd toate sînt frumoase!

«Cînd vei lucra tu însuţi într-o fabrică, acest strung carusel te va întîmpina ca pe un vechi prieten!»

Nu, nu sîntem la gară, ci în sectorul rezervat construcţiilor de material rulant.

«Dacia 1100» şi... viitorii aşi ai volanului

Nici nu ştii unde să te uiţi mai întîi!

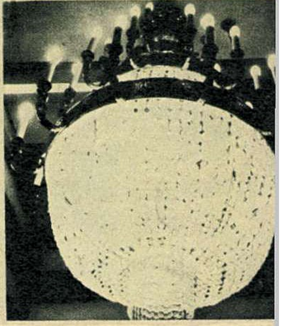

Jocul luminii şi al cristalulu specialitatea maeştrilor stic

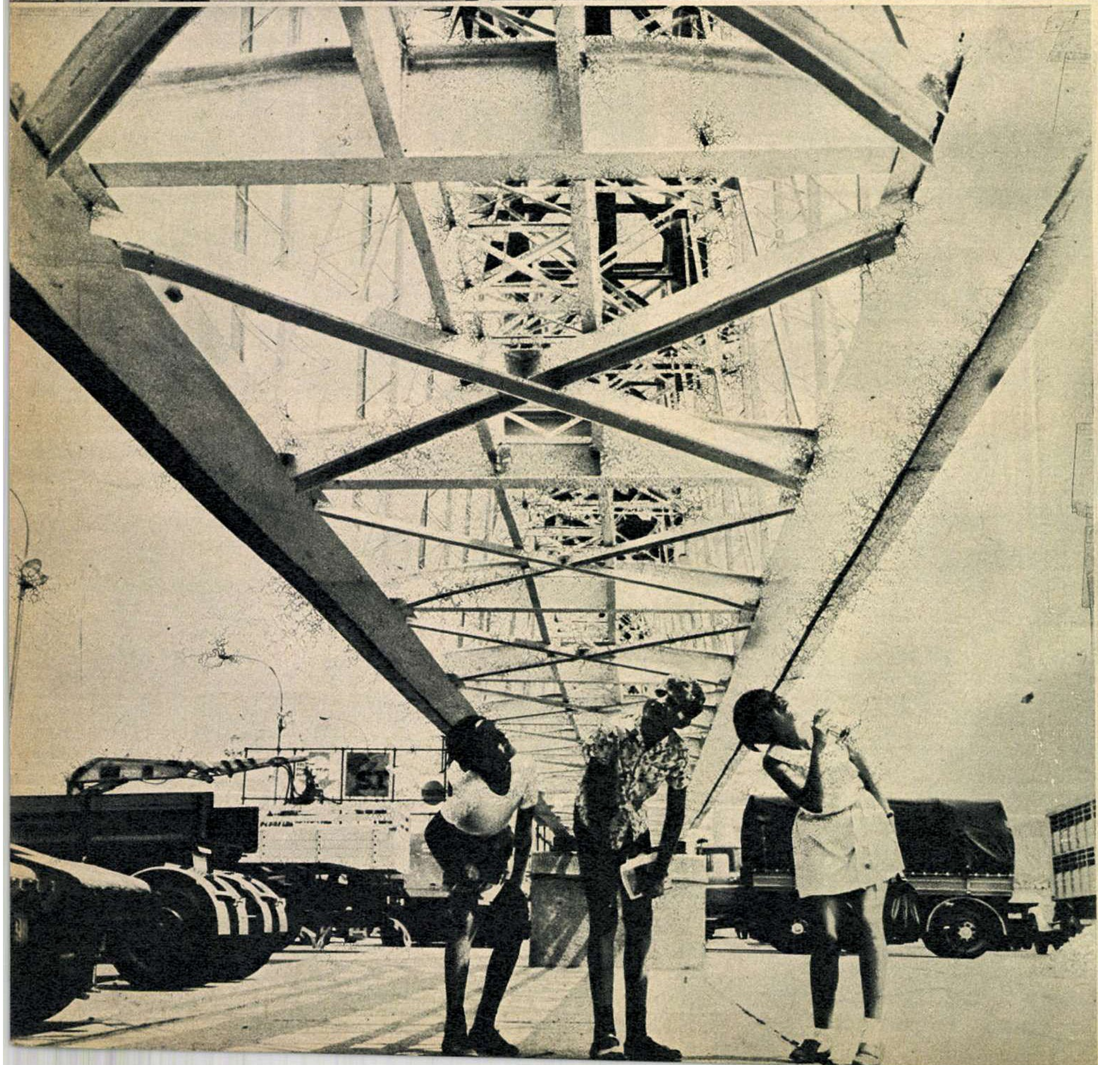

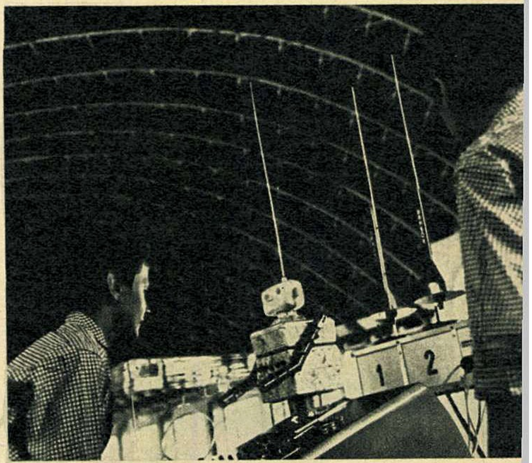

O mîndrie pentru noi toţi: realizări tehnice ale elevil

Plafonul pavilionului central, o adevărată bijuterie a hitectonică.

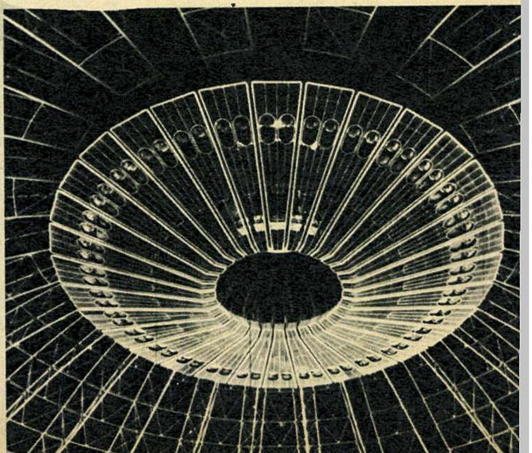

Soare, metal și inteligență creatoare.

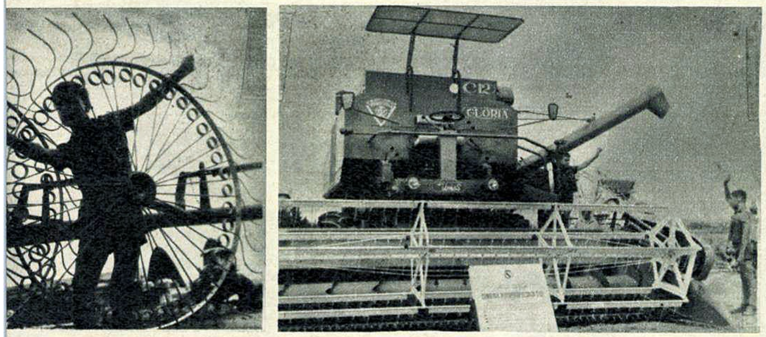

Mașini agricole.

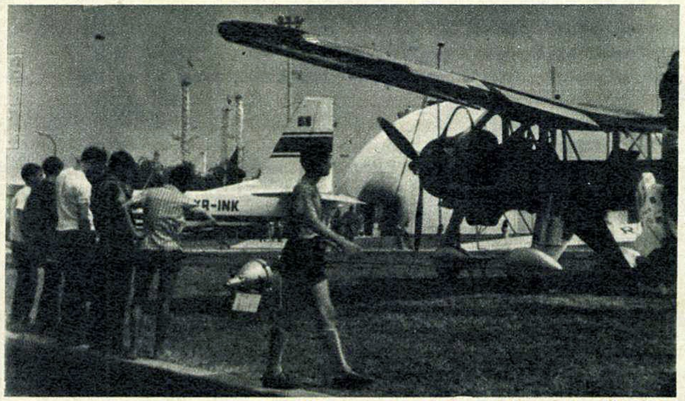

Strănepoții lui Vlaicu, și noile mașini zburătoare...

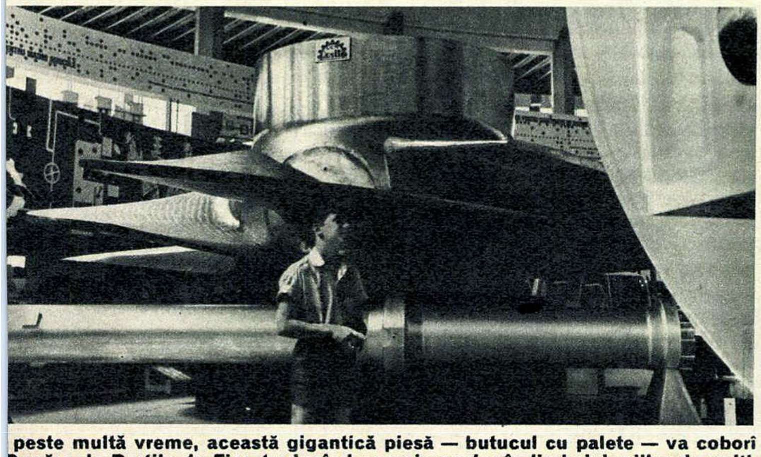

peste multă vreme, această gigantică piesă — butucul cu palete — va coborî Dunăre, la Porțile de Fier, traducînd energia apelor în limbajul miilor de volți.

DRUM DESCHIS

Înarmat cu nedespărțitul meu prieten de drum. magnetofonul, am chestionat 54 de fete și băieți 37 băieți + 17 fete (între 12—14 ani) cu privire la drumul profesional pe care și l-au ales.

Iată cîteva răspunsuri obținute de la băieții chestionați: «Vreau să mă fac inginer. Tatăl meu lucrează în fabrică pe un strung cu programare electronică. Mi-a explicat și mie cîte ceva. Am văzut și la televizor ce grozavă este electronica asta, așa că m-am hotărît, chiar zilele trecute, să mă fac electronist. Pînă una, alta, fac acasă tot felul de combinații electrice, cu baterii: cînd cineva intră la mine în cameră, pe noptieră se aprinde un bec roșu, adică «Atențiune!». Și multe altele asemănătoare». (Vlad Coman, clasa a VIII-a); «Ai mei nu m-au sfătuit pînă acum. Eu am ales, de mai multe ori, cîte ceva, și mereu mi-am schimbat planul. Sînt destul de nehotărît. M-aș face profesor, dar nu știu încă la ce materie. Poate că, pînă la urmă, aleg științele naturii. Am insectar, ierbar, colecționez și pietre (Ah! ce n-aș da pentru o bucățică de rocă adusă de pe Lună), dar fac toate astea ca un fel de distracție, nu ca o pregătire. Ce să vă mai zic: parc-aș fi la o încrucișare de drumuri. Fiecare drum e bun, liber. Așa că-i greu de ales pe care pornești» (Manole Stanciu, clasa a VIII-a); «Chimist mă fac! De altfel, la noi în Ploiești, ai și de ce să te faci chimist» (Radu Avramescu, clasa a VII-a).

Cu microfonul PRINTRE COPII

Citez și din răspunsurile fetelor, imprimate pe banda de magnetofon: «Deși se zice că nu-i o meserie prea ușoară pentru o fată, eu vreau să mă fac geolog. Îmi place natura, merg de cîteva ori pe an pe munte. Și sînt din fire curioasă. Așa că vreau să aflu tainele pămîntului. Cine știe, poate nu numai ale pămîntului» (Mariana Popovici — clasa a VIII-a); «M-ar bucura să ajung profesoară de istorie. Mă atrag întîmplările petrecute de mult, cetățile, săpăturile arheologice. Ba aș îndrăzni să spun că pot urma și două profesiuni: arheolog și cadru didactic. Știu, e cam mult, dar sînt atît de înrudite!» (Irina Constantinescu — clasa a VIII-a); «Medic! Sînt de la țară și ambiția mea e să mă întorc în sat, de-acolo de unde sînt, să-i vindec pe oameni de boli. Și pe copii» (Victoria Mitroi — clasa a VII-a).

Bineînțeles, îmi este imposibil să reproduc toate răspunsurile înregistrate. Un lucru pot însă face: să le clasific după preferințe. Astfel, din cei 37 băieți, doar 2 au ales profesiuni cultural-artistice, și alți doi (deși e cam tîrziu pentru alegere!) nu știu încă nimic în legătură cu viitoarea lor ocupație; restul de 33 au hotărît să lucreze, atunci cînd va fi momentul, într-un domeniu sau altul al științei și tehnicii, ori într-un sector de activitate în care acestea au un rol extrem de însemnat. De asemenea, merită să fie reținut faptul că și fetele, cu excepția uneia singure, care dorește să se facă artistă de cinematograf, se îndreaptă către fascinanta zonă a științei și tehnicii (un punct în plus pentru fete: toate știau ce doresc să facă în viitor!) Atracția de care amintesc mai sus ține, fără îndoială de trăsătura acestui secol, dar și de uimitoarele schimbări petrecute în viața noastră de toate zilele, schimbări — se dovedește — înregistrate cu precizie și de copii. Dar tu ce-ai ales? Nu-i vreme de pierdut. Timpul nu așteaptă. Mai ales că toate drumurile vă sînt larg deschise!

MIHAI STOIAN

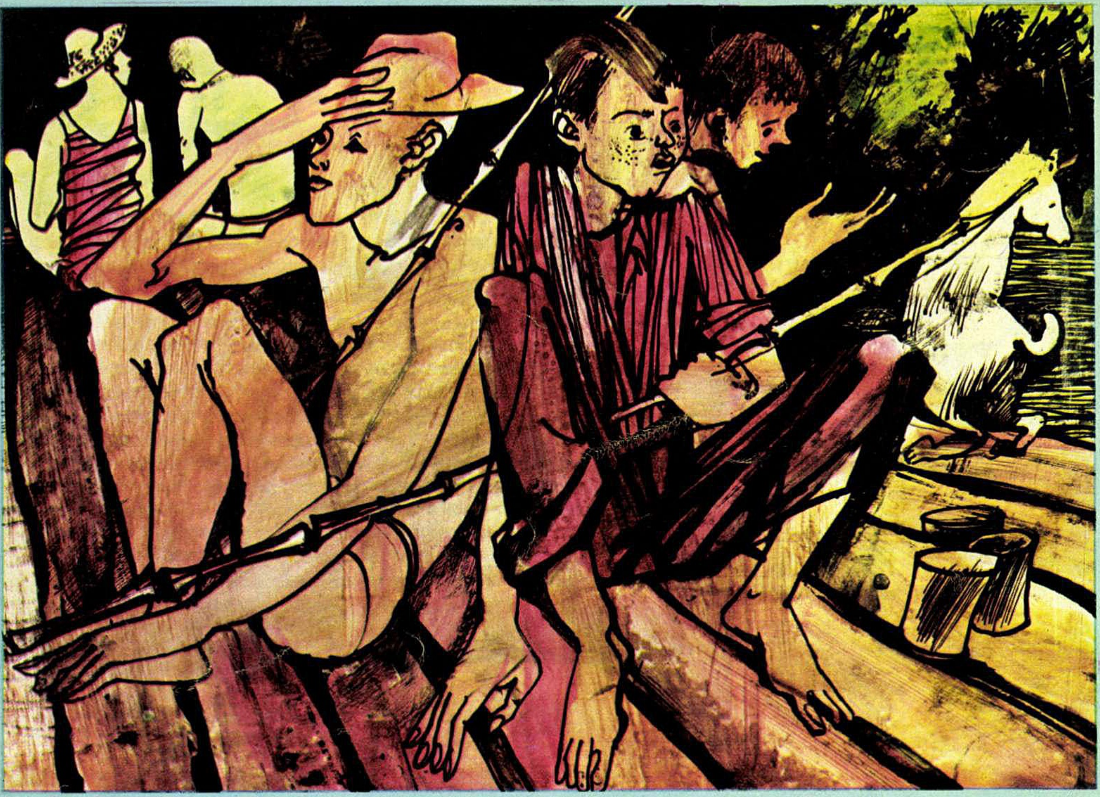

Ilustrație: **MIRCEA DUMITRESCU**

CEI CINCI CU SIMBAD ȘASE

povestire de **ILIE TĂNĂSACHE**

Acum, sînt cinci cu toții. Dacă-l punem la socoteală și pe Simbad, cățelul, sînt șase. Apa bălții fierbe. Știuca s-a cumințit. Crapul s-a tras și el la adînc. Umblă numai bibanul și roșioara. Rațele — duse sînt și ele. Stuful verde, altădată drept, s-a pleoștit și el parcă de arșița amiezii. Pirotește încremenit, iar pe mal, sălciile despletite așteaptă tremurarea văzduhului, aripile păsărilor. E o clipă goală, de mormînt, care înfioară. Au pierit țînțarii. Bărzăunii. Broaștele au amuțit retrase în cine știe ce coclauri. Pe fața nemișcată a apei, sticlă topită și încremenită, un șarpe negru, negru a izbucnit nu se știe de unde, se apropie de o plută unde pescuiesc băieții. Cineva — «Nelson» se pare — îl plesnește cu o vargă și curelușa neagră și alunecoasă, mai lungă cît trei țipari puși cap la cap, zvîcnește și ia balta în piept, lăsînd în urmă un V mare, din mal în mal...

În undița lui Nucu s-a prins o roșioară. Apa e limpede și se vede cum stă prostită, ca moartă. Nucu nu trage. Așteaptă să se prindă și la al doilea cîrlig. Din verdeața de la fundul bălții apar la suprafață, speriați, un puhoi de peștișori. Apoi, un fulger alb fură roșioara prinsă în cîrlig. Firul de nailon zbîrnîie. Se plimbă de colo, colo.

— Știuca! Știuca! țipă Nucu.

Simbad latră furios. Cartuș, care-i cel mai aproape de Nucu, sare de pe cahula lui în ajutor. Nucu nu se aștepta. Se clatină, gata să se răstoarne și scapă undița. Cartuș dă să o prindă, se repede însă prea violent și, bîldîbîc! în apă.

După el, Simbad.

După ei, Nucu.

— Săriți, mă! țipă Nelson. Cartuș abia știe să înoate!...

Țipirig, Nelson, Papagalul plonjează în apa clocotită și-l umflă pe dedesubt pe Cartuș care apare la suprafață cu mîl și mătasea broaștei în cap...

— Băieți... îngăimă Nucu. Undița... Undița mea...

Papagalul se uită la Nelson, Nelson la Țipirig, Țipirig la Cartuș... Cartuș, vinovat, la Nucu. Lui Nucu mai că-i vine să plîngă. Dăduse numai pe stuf douăzeci și patru de lei. Dar cîrligele? De alamă, ascuțite.

— Traversează, traversează! strigă grăbit Cartuș.

— Poftim? întreabă într-un glas droaia nedumerită.

— Undița lui Nucu! Da, da! E undița lui. Uitați-vă. Ei?

— Pe «cai» ordonă Nelson.

Gheonderile sînt puse la treabă. Nelson trece în frunte. După el, Cartuș. Se silește din răsputeri să se facă de folos. La urmă de tot, Papagalul. Flota de cahule împînzește balta, se resfiră.

— Veniți aici.

E Nelson. Vocea groasă se aude bine. Balta, acum, n-are ecouri și omoară repede toate zgomotele.

— Ai găsit-o?

— Veniți repede... Repede!

Un capăt din varga undiței se zbate înțepenit aici, în zidul de stuf. Apa se învolbură — e mică, nu mai adîncă de un metru, și stuful are în adîncurile lui verzi-vinete milioane de zgomote mici. E un șoșot continuu de gîze microscopice, de păsări ascunse și abia răsuflînd, de apă bîntuită de unduiri molcome, fără oboseală. Toate sunetele mici se adună într-o clătinare, într-o legănare ce adoarme. Deodată, huștiuluc!

— Trage, Cartuș!

— Trag!...

Nelson apropie cahula de locul unde s-a încurcat undița răpită. Cartuș, harnic, trage, dar trage de pomană. Firul e încolăcit de ceva și se pierde în stufăriș. La celălalt capăt se simt smucituri continue, sălbatice. Nelson se sprijină în ghionder și sare în apă. Apa îi vine pînă la piept.

— E mîl?

— Nu, prund curat.

Sare și Nucu și Țipirig. Nelson se ia după fir și dispare dincolo, în pădurea verde. După el, ceilalți doi. Simbad latră, latră și degeaba încearcă să-l liniștească Cartuș cu un biban mort.

— Ați găsit ceva, mă?

Răspunde Nelson de undeva nemaipomenit de aproape:

— O dihanie de știucă cît toate zilele.

I-a băgat degetele în urechi, a săltat-o deasupra apei să înghită o gură două de aer și, gata. Nu se mai zvîrcolește zănatecă. Știuca pestriță și lată — să tot aibă două kilograme — guiță — încet, ca un purceluș. Simbad se retrage într-un colț al cahulelor și, de frică, încremenește privind-o. La o zvîrcolire mai violentă schelăie și sare în apă. Înoată pînă la Cartus. redevine curajos și ține lătrat.

Cahulele s-au strîns ciorchine sub o salcie strîmbată de vînturi, cocoțată peste apă. Nelson, zvîc! plonjează în apă să se răcorească. Începe o hărmălaie cumplită. Știuca e uitată. Undițele au și ele cîteva clipe de răgaz. Par niște catarge singuratice așa cum stau înfipte în ambarcațiunile acelea rudimentare. Copiii înoată, se stropesc. Se dau cu capul la fund. Caută scoici, melci. Țipirig și Papagalul trec cu ușurință pe sub plute. Trupurile lor se încovoaie frumos în apa limpede, se arcuiesc neașteptat și țîșnesc la suprafață parcă împinse din adînc de cine știe ce șuvoi puternic și necunoscut. Cahulele se leagănă, se leagănă, dar apa nu se tulbură și-i frumos ca într-o zi de sărbătoare. De sus, de pe o cracă a salciei strîmbe, un trup bronzat — Nucu — sclipește o secundă în aer, apa plesnește și, de sus, din salcie, curg peste cercurile mii frunzulițe uscate, din anul trecut. Nucu trece pe sub cahula lui, o depășește și pe aceea a lui Nelson, dar, cînd să ajungă la Cartuș dă cu capul de ghionder, îl dărîmă și iese la suprafață.

Nelson, Țipirig, Papagalul strîng

plutele în dreptul sălciei. Le înșiră ca soldații, le priponesc cu ghionderile și apoi hotărăsc:

— Cine trece pe sub ele, merge să se scalde la fort.

Se urcă pe rînd în salcie. Craca bătrînă nu mai are elasticitate, dar tot se îndoaie cînd își fac vînt și-i azvîrle ușor în apă. Primul, trece Nelson. Ajunge dincolo de ultima cahulă din șir. Simbad care stă de pază lîngă știuca ce nu mai dă din coadă îl vede cînd apare din apă hămesit după aer, cu gura căscînd urît. Cască și el plictisit.

Sare apoi Țipirig. O ia însă pieziș, trece doar pe sub prima plută și se suie din nou în salcie. Nici a doua oară însă nu are mai mult noroc. De-abia a treia oară izbutește să se apropie de cahula lui Cartuș. Nelson nu-și mai încape în piele că n-a fost întrecut. Dă sfaturi cum să vîslească pe sub apă.

— Cartuș, tu nu sări?

— Eu fac plajă. (Dacă nu știe să înoate decît foarte puțin!).

— Dă-i drumul atunci, tu, Papagale.

Papagalul se uită, socotește. Trage aer în piept, îl dă afară, iar trage.

— Sări, o dată, mă!

— Gata, săr.

Întinde mîinile. Numai Nelson îl întrece în lungimea brațelor. Se încordează și, deodată, țîșnește arc în văzduh. Apa parcă s-a despicat în locul unde a sărit. Cercurile se pierd repede. Papagalul trece de prima plută. Trece și de a doua. Trece de Nelson. Acum, cu valul în cap, o ia razna peste baltă și răsare la zece metri, la cincisprezece metri rîzînd, odihnit.

— Măi, măi! face Cartuș admirativ

Nelson înghite și el gălușca. Nu s-aștepta la asta.

— Ei, v-a plăcut?

— Plăcut!

— Mergem la fort?

— Mergem.

Flota pornește spre mal. În frunte cahula lui Nucu, cu Simbad și știuca. După el, Cartuș. Apoi, Țipirig, Papagalul și, în urmă, leneș, plictisit, Nelson care încearcă să îngîne cîntecul lor:

Noi sîntem pirații fioroșii
fioroșii,
Și-am mîncat toți caltaboșii,
caltaboșii...

Reiau cu toții cîntecul. Balta nu mai e tăcută. Însă-i la fel de potopită de soare. Zidul verde de stuf stă tot prăbușit în nemișcare. Cerul e și el o apă. O apă albastră, înghețată de o căldură fantastică acolo, în înalturi, și uitată așa, pentru totdeauna, dar mai ales pentru zilele de vară și pentru nopțile de iarnă.

VACANȚELE UNUI TÎNĂR LINIȘTIT
MANUSCRISUL PIERDUT

Scenariu: ALEXANDRU BOGDAN
Desene: PUIU MANU

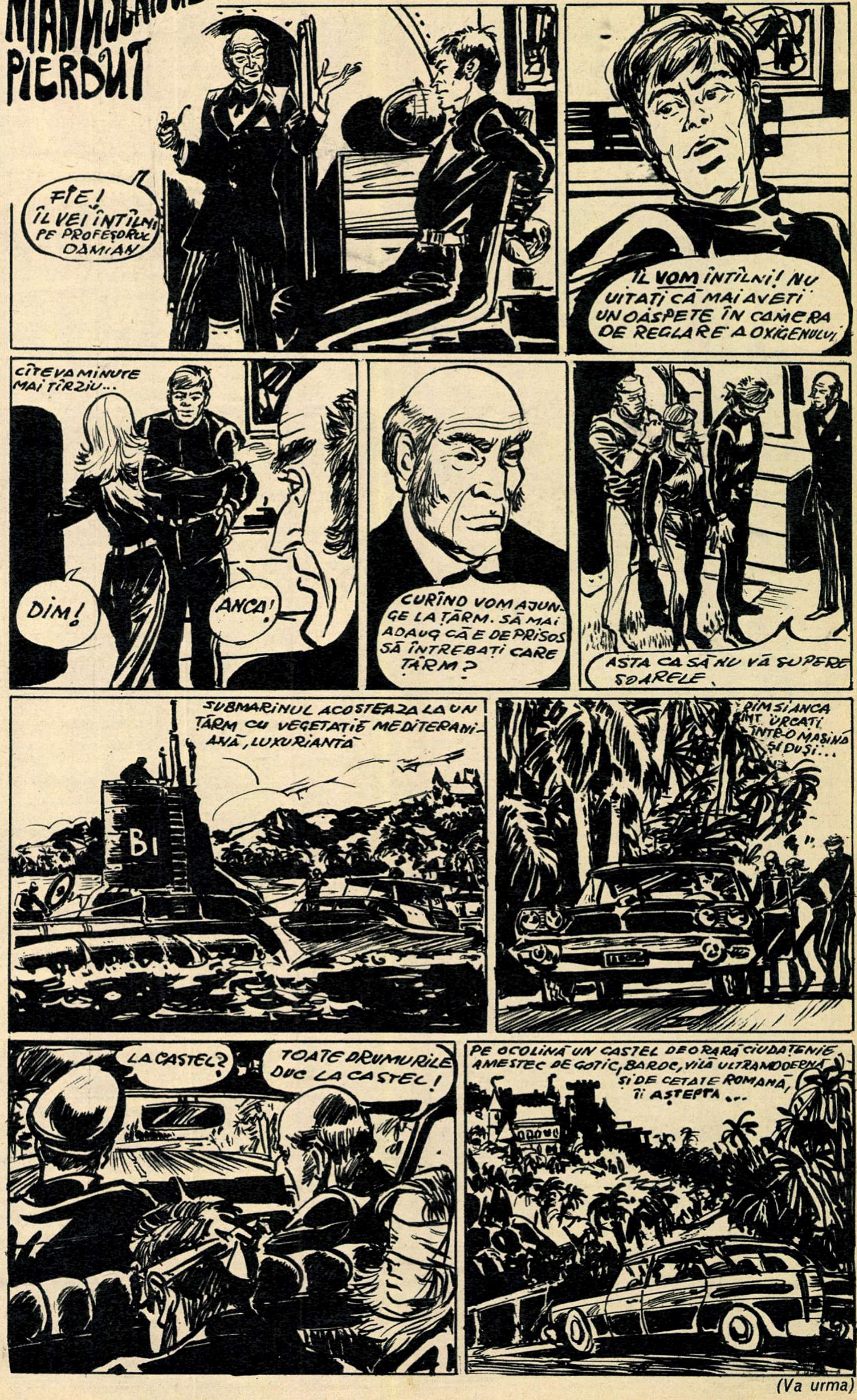
FIE! ÎL VEI ÎNTÎLNI PE PROFESORUL DAMIAN
ÎL VOM ÎNTÎLNI! NU UITAȚI CĂ MAI AVEȚI UN OASPETE ÎN CAMERA DE REGLARE A OXIGENULUI
CÎTEVA MINUTE MAI TÎRZIU...
DIM!
ANCA!
CURÎND VOM AJUNGE LA ȚĂRM. SĂ MAI ADAUG CĂ E DE PRISOS SĂ ÎNTREBAȚI CARE ȚĂRM?
ASTA CA SĂ NU VĂ SUPERE SOARELE.
SUBMARINUL ACOSTEAZĂ LA UN ȚĂRM CU VEGETAȚIE MEDITERANIANĂ, LUXURIANTĂ
BI
DIM ȘI ANCA SÎNT URCAȚI ÎNTR-O MAȘINĂ ȘI DUȘI...
LA CASTEL?
TOATE DRUMURILE DUC LA CASTEL!
PE O COLINĂ UN CASTEL DE O RARĂ CIUDĂȚENIE AMESTEC DE GOTIC, BAROC, VILĂ ULTRAMODERNĂ ȘI DE CETATE ROMANĂ, ÎI AȘTEPTA...

(Va urma)

EXCURSIE PE GLOB

MISSISSIPPI

PĂRINTELE APELOR

Mississippi este ca lungime (6 212 km) cel de al treilea fluviu din lume, după Nil şi Rio Amazonas, iar numele său vine de la cuvîntul *Mi-si-si-bi*, care înseamnă în limba indienilor algonkini Părintele Apelor.

Conchistadorul Alonzo Alvarez de Pinedo a fost primul european care a văzut marele fluviu în anul 1519 — în apropiere de Golful Mexic — şi i-a dat numele de Rio del Espiritu Santo. Douăzeci şi doi de ani mai tîrziu, Hernando de Soto a reuşit să înainteze, cu o luntre, din Golful Mexic pînă în aval de confluenţa lui Mississippi cu Missouri.

De abia în anul 1634 francezul Jean Nicolet, care descoperise marele lac Michingan , a auzit pe indieni vorbind despre o «apă mare» căreia ei îi spuneau Mi-si-si-bi.

*

Mississippi izvorăşte din lacul Itasko situat în mijlocul unui platou granitic din statul Minnesota. De la lac pînă la Minneapolis — cel mai mare oraş din nordul Statelor Unite — apele fluviului curg vijelioase printr-o depresiune formată din gheţari care au acoperit, cu zeci de mii de ani în urmă, această regiune.

Toată întinderea de pămînt ce pleacă de la malul apusean al lui Mississippi, spre vest şi sud, pînă la Oceanul Pacific, poartă numele de Far-West — Vestul îndepărtat.

Cîmpiile verzi — preriile — acestui imens teritoriu, au fost locuite de călăreţi sălbatici, care aveau faţa vopsită cu roşu şi capul împodobit cu o coroană de pene multicolore. Ei erau îmbrăcaţi în veşminte din piele de căprioară, vînau cu arcuri şi nu aveau sălaşuri stabile. Făceau puţină agricultură şi trăiau în corturi numite «tepees» pe care le transportau cu ajutorul unor sănii trase de cîini.

Începînd din a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, indienii au fost exterminaţi de către albi, iar o sută de ani mai tîrziu, nefericiţii urmaşi ai Pieilor Roşii care altădată trăiau în libertate au fost forţaţi să locuiască în rezervaţii speciale.

Atrase de natura şi de pămîntul lor, pe care l-au iubit din totdeauna, rămăşiţele populaţiei indiene se străduiesc şi astăzi sa-şi pastreze tradiţiile şi obiceiurile.

De la Minneapolis pînă în golful Mexic, pe o lungime de 3 500 km Mississippi devine navigabil. Pădurile de stejar, arţar şi pin se întind de-a lungul ambelor maluri pînă lîngă oraşul Lasing, situat pe malul apusean. De aici spre sud încep cîmpiile fertile, cultivate cu grîu, porumb şi bumbac. În toată această regiune s-au stabilit — cu 200 de ani în urmă — emigranţi germani, irlandezi, norvegieni, suedezi, danezi, englezi şi francezi care au împins pe malul drept al lui Mississippi triburile de indieni Sioux.

Astăzi fermierii din regiune îşi transportă grînele şi bumbacul spre Saint Louis cu vaporaşele şi şlepurile care trec pe sub podul de fier de la Lasing. Pe acest pod este fixată o placă de bronz pe care stă scris: «*În memoria Şoimului*

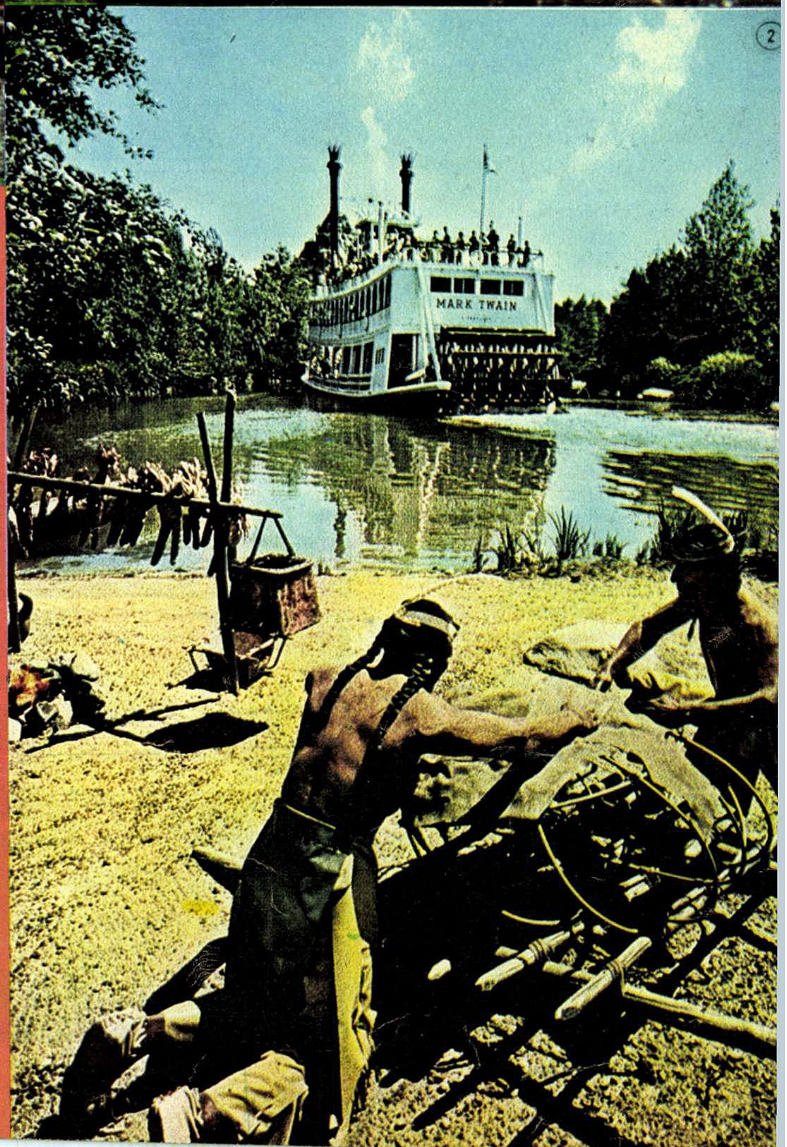

Negru (Blak Hawk) născut în anul 1767, mort în 1838, pentru curajul, cinstea și devotamentul arătat poporului său».

În anul 1832, Blak Hawk, împreună cu 400 de indieni a învins o armată americană formată din trei regimente. Lupta s-a dat pe malul stîng al lui Mississippi, în valea rîului Rock. In amintirea cutezătorului apărător al poporului său a fost ridicat un monument pe dealul de lîngă orașul Oregon situat în apropiere.

Prin anul 1788 francezul Julien Dubuque s-a împrietenit cu un șef de trib al indienilor — Fox — și s-a căsătorit cu fata acestuia. El și-a construit pe malul lui Mississippi o casă. Cu timpul alți albi din țări deosebite s-au stabilit în același loc și astfel a luat ființă orașul Dubuque.

Ceva mai la sud, în dreptul orașului Rock Island a fost construit lîngă orașul La Salle un canal care leagă Mississippi cu rîul Illinos. Un al doilea canal unește Illinos cu marele lac Michingan și cu orașul Chicago. Navele pot trece din Mississippi în Marile Lacuri și de aici prin canalul St Lawrence (St. Laurențiu) în Canada la Montréal si Quebec.

La 250 km spre sud de Rock Island, în orașul Hannibal și-a petrecut copilăria marele scriitor american Mark Twain autorul nemuritoarelor lucrări «Pirații de pe Mississippi» și «Aventurile lui Tom Sawyer și Huckleberry Finn».

După un drum de aproape două mii de kilometri «Părintele apelor» se întîlnește cu fratele său Missouri, la 40 km spre nord de orașul Saint Louis.

Izvoarele lui Missouri se găsesc în munții Rocky din statul Montana. În prima jumătate a cursului fluvial formează numeroase lacuri și cascade, fapt care-l face navigabil pînă în aval de confluența cu rîul Cheyenne.

În mijlocul preriilor ce se întind de-a lungul malurilor rîului Cheyenne și a afluenților săi se înalță pînă la 478 m o monumentală rocă bazaltică cunoscută sub numele de *Devils Tower* (turnul diavolilor). Mii de vizitatori vin să admire această minune a naturii, căreia geologii îi dau o vîrstă de peste 50 milioane de ani.

Aici s-au retras, de pe malurile lui Mississippi, indienii Sioux după ce au fost învinși de către colonialiști. Indienii se ocupau cu vînătoarea de bizoni, urși, căprioare și antilope. Blănurile erau întrebuințate la confecționarea îmbrăcămintii. Femeile lor le colorau hainele de piele în roșu, verde și violet.

Ultimul conducător al acestor indieni Sioux a fost *Makh-Piya-Luta* (Norul Roșu) care a purtat între anii 1888—1890 lupte îndîrjite contra colonizatorilor conduși de generalii Cuter și Crook. În cele din urmă Norul Roșu a încheiat pace judecînd că este inutil să se mai verse în continuare sînge. Profitînd de lealitatea Pieilor Roșii, aceștia i-au izolat într-o rezervatie cu deserturi toride si munti stîncoși, unde conducătorul indienilor a continuat să lupte pentru dreptatea poporului său. El a militat pentru înființarea a numeroase centre de învățămînt elementar și tehnic în rezervații și în orașele limitrofe, obligînd astfel tineretul să iasă din teritoriul tribal și să se familiarizeze cu viața modernă. Norul Roșu a murit în anul 1909 aproape orb, în vîrstă de 88 de ani.

Orașul Saint Louis, cel mai mare port fluvial al Americii de Nord, a cărui populație numără 2,5 milioane de locuitori, ocupă o suprafață de 200 km^2. Instalațiile sale portuare se întind pe o distanță de 30 km. Prin portul Saint Louis trec spre Golful Mexic încărcate în șlepuri grînele din platoul central, cărbunele și petrolul din statele Illinois și Arkansas precum și minereurile de zinc și fier din Missouri.

Începînd de la Saint Louis fluviului Mississippi i se mai spune «Old Man River» — Bătrînul fluviu.

În dreptul orașului Cairo, Mississippi primește apele rîului Ohio, unite cu ale lui Tennessee,unul din cele mai curioase fluvii ale Pămîntului, datorită galeriilor sale subterane tăiate de apă în rocile calcaroase. Una din aceste galerii este cunoscuta «grotă a mamuților» unde s-au găsit numeroase schelete ale strămoșilor elefantilor.

Mai jos de Saint Louis se găsește orașul De Soto care poartă numele navigatorului spaniol Hernando de Soto. Acesta a ajuns în anul 1541 cu barca sa pînă în acel loc.

Sclavii negri aduși din Africa în fermele europenilor, sau pe plantațiile lor de bumbac, au denumit Mississippi «Fluviul diavolului» din cauza curenților și revărsărilor sale, care provocau inundații catastrofale. Cu timpul, negrii s-au obișnuit cu năvalnicul Mississippi. «*Bătrînul fluviu ce curge fără să se sinchisească de durerile oamenilor*» cum i se spune în cîntecele negrilor este mult îndrăgit de aceștia.

În aval de Cairo, pe malul răsăritean al lui Mississippi, într-o fermă unde azi există un muzeu a trăit celebrul erou american Davy Crockett, devenit un personaj de legendă. Ales deputat în anul 1829, Davy Crockett a protestat în fața Congresului american contra tratamentului inuman la care erau supuși indienii. El a numit rezervațiile în care aceștia erau obligați să-și petreacă viața «Văile lacrămilor».

Scîrbit de măsurile luate contra acestui popor nobil și mîndru, Davy Crockett s-a retras la ferma sa și a luptat în continuare pentru cauza indienilor americani.

Ajuns în cîmpie, din dreptul orașului Memphis pînă în portul New Orleans, Mississippi curge paralel cu meridianul de 90°, fapt pentru care geografii l-au numit «Meridianul în mișcare». Albia sa este plină de insule, care nu poartă nume, ci numai un număr de ordine. Insulele își măresc sau își micșorează suprafața, iar cînd apele vin năvalnice, chiar «se mută» în alt loc.

După ce primeste dinspre apus apele lui Arkansas, ultimul rîu mai mare, Mississippi trece prin mijlocul unei păduri de sonde care extrage petrolul din zăcămintele ce se întind pînă în apele golfului Mexic.

New Orleans, cel mai mare port la Golful Mexic, este apărat de inundații prin diguri de beton. Orașul dispune de nenumărate complexe industriale, uzine chimice și rafinării de petrol. Cea mai mare parte a orasului se găseste între malul stîng al lui Mississippi și malul sudic al lacului Pontchartrain. Un pod gigantic leagă New Orleans cu orașul Mandeville situat lîngă țărmul de nord al lacului Pontchartrain.

Delta fluviului Mississippi lungă de peste 120 km are o adîncime de 12 m astfel că vasele oceanice pot merge pînă la New Orleans. Mlaștinile din deltă sînt populate cu păsări, șerpi, broaște țestoase și caimani. Dintre aceștia, cel mai des întîlnit este *caimanus mississippiensis*, lung de aproape 4 m a cărui piele are o mare importanță industrială.

AUREL LECCA

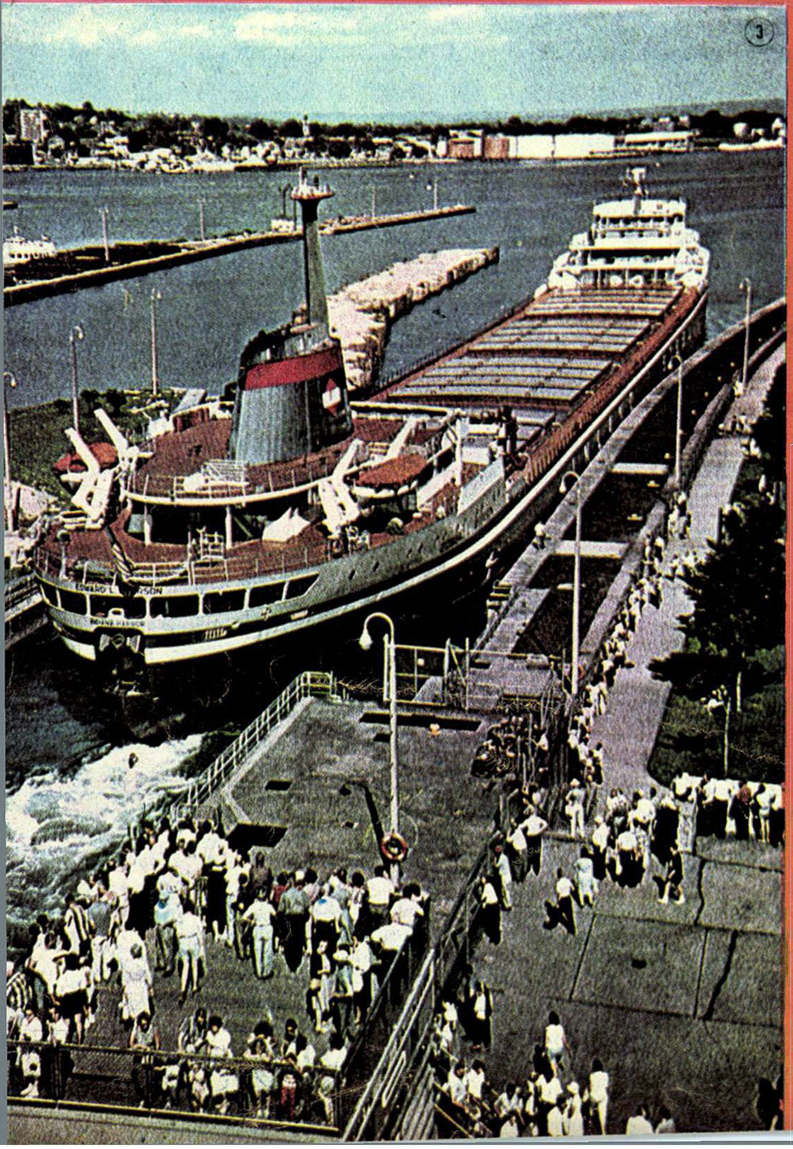

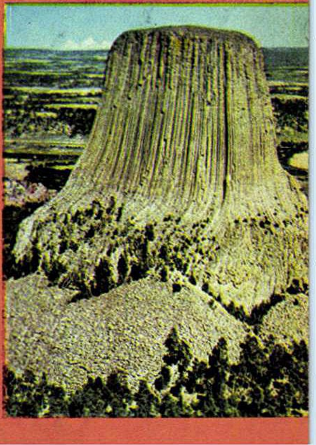

1. Davy Crochett cu nelipsita lui căciulă de castor.
2. Pe rîul Missouri, vasul «Mark Twain» — copie fidelă a aceluia pe care acum mai bine de 100 de ani, marele scriitor Mark Twain își făcea meseria de pilot. Pe mal se poate vedea o rezervație a indienilor Sioux.
3. Canalul care leagă Marile Lacuri cu orașul Montréal din Canada.
4. Vînătoarea caimanilor, în delta fluviului Mississippi, se face cu vase speciale care pot străbate cu ușurință prin păpuriș.
5. «Turnul diavolilor» de la Belle Fourche, declarat monument al naturii.

„Cinema”

de FLORIN MUGUR

Veniți, frumoșilor bărbați din filme,
veniți călărind,
sprijiniți-vă de stînci cu picioarele voastre
hazliu arcuite
printre care se zărește soarele foarte vesel
așa, ciuruit de gloanțe cum e.
Ascundeți-vă după cai și ochiți
în inima răutății
care leagă fete frumoase de fiecare copac.
Veniți să scăpăm biata bătrînă
de cuvintele amenințătoare
înconjurînd-o cu săgețile
ca niște piei roșii.
Să fugim pe cîmpiile mari, fără zgomot,
împodobindu-ne cu-o pană albă,
să călărim, să călărim...

Apoi să dormim obosiți la un han,
cu calul sub fereastră
lîngă mișcările serii
care desface nori tineri de aburi
pe fîntîna de piatră,
să dormim,
cu calul izbind în treptele de lemn,
calul nostru care aleargă de cincisprezece veri
și n-a mîncat niciodată,
să dormim toată noaptea
cu marea pălărie pleoștită alături,
luminînd de soare și praf.

Dimineața, ne-așteaptă dimineața
în curtea hanului
ca un cal alb
văzut printr-un geam de cristal.

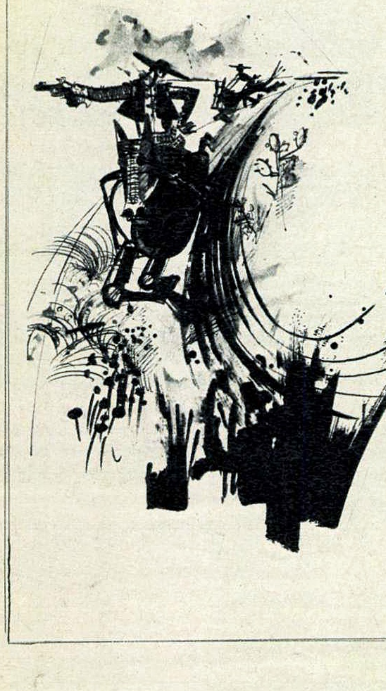

OLIMPIADA INTERNATIONALA DE MATEMATICA 5-20 IULIE 1969

OLIMPIA CIFRELOR

«O competiție a inteligențelor», iată cum a fost supranumită Olimpiada internațională de matematică desfășurată recent în țara noastră. Au luat startul 112 tineri, cei mai buni matematicieni din școlile a 14 țări europene — Anglia, Belgia, Cehoslovacia, Franța, R.D. Germană, Iugoslavia, R.P. Mongolă, Olanda, Polonia, România, Suedia și Uniunea Sovietică, selecționați prin concursuri naționale, supuși la severa triere a două serii de probleme verificate de un juriu format din matematicieni de reputație internațională. În legătură cu valoarea participanților amintim cuvintele rostite la festivitatea de premiere de academicianul *Grigore Moisil*, președintele Societății de științe matematice din Republica Socialistă România: «Fără îndoială, mulți dintre acești tineri vor deveni mîine adevărați savanți, oameni de știință cărora le putem încredința cu toată siguranța soarta dezvoltării științelor matematice.»

Ediția din acest an a Olimpiadei internaționale de matematică, cea mai exigentă dintre cele 11 întreceri de acest fel disputate pînă acum, s-a soldat cu acordarea a 44 de premii. Premiul I a fost obținut de elevii Simon Norton din Anglia, Tibor Fiala din Ungaria și Vladimir Ghermanovici Drinfeld din Uniunea Sovietică. Ei au realizat maximum de puncte posibile.

Țara noastră a participat cu un lot de 8 elevi. Dintre aceștia 4 s-au situat printre cei 20 de concurenți care au fost distinși cu premiul II: Barbu Berceanu de la Liceul «Mihai Viteazul» din București, Horia Călin Pop de la Liceul «Alex. Papiu Ilarian» din Tg. Mureș, Voicu Boșcaiu de la Liceul nr. 1 din Arad și Constantin Sevici de la Liceul «Traian» din Tr. Severin. Alți doi membri ai lotului nostru — Vlad Sergiescu de la Liceul «Gh. Lazăr» din București și Ștefan Grădinaru de la Liceul nr. 2 din Tr. Severin — au obținut premiul III.

Ne propunem să vă prezentăm în aceast pagină pe cei 6 tineri care au reprezentat cu succes țara noastră în această dificilă întrecere internațională.

Barbu Berceanu, proaspăt elev al clasei a XII-a a Liceului «Mihai Viteazul» din București, este cel mai experimentat dintre concurenții noștri, avînd la activul său un premiu obținut la Olimpiada internațională de anul trecut. Deși dovedise încă de mic unele aptitudini pentru studiul matematicii, înclinația sa pentru această știință s-a remarcat în mod mai pregnant la vîrsta de 16 ani, fiind stimulat cu multă căldură de profesoara Florica Ionescu. Din același an — 1967 — datează și primele succese ale lui Barbu Berceanu, la Concursul republican de matematică al elevilor. «*Soluțiile date problemelor de acest tînăr matematician român — ne spune prof. F.R. WATSON, conducătorul delegației engleze, căruia i-am solicitat părerea în acest sens — sînt expresia unei gîndiri matematice mature și profund analitice, a unei deosebite subtilități și originalități în abordarea problemelor*».

Dorind să se consacre pe viitor studiului matematicii, Barbu Berceanu speră să poată deveni, sub îndrumarea profesorilor de prestigiu care-i arată interes și încredere, un cercetător de nădejde.

Horia Călin Pop a obținut primele succese rezolvînd problemele propuse în «Gazeta matematică» seria B (pentru elevi).

— *Nu-mi găseam liniștea pînă nu le rezolvam pe toate, ne mărturisește el.*

— Se pare însă că, după un timp, nici rezolvarea acestor probleme nu te mai satisfăcea.

— *Într-adevăr, simțeam și simt în mine un neastîmpăr continuu, nerăbdarea de a mă familiariza cu probleme inedite, de-a le rezolva, de a pătrunde în încăperi încă necunoscute din marele palat al matematicii.*

Horia Călin Pop consacră zilnic 3–4 ore studiului matematicii. Biblioteca lui de specialitate este de pe acum impresionantă, dar premiantul Olimpiadei se arată nemulțumit: «*Prea puține cărți și prea puțin timp pentru a le studia.*»

Voicu Boșcaiu ne spune emoționat: «*În primul rînd vreau să mulțumesc profesorului Justin Cornea, care m-a încurajat și m-a sprijinit să-mi cultiv talentul matematic. Fără grija pe care mi-a arătat-o profesorul meu de matematică nu aș fi putut să obțin acest succes. Pentru viitor, în legătură cu rezultatele tot mai bune pe care sper să le obținem la Olimpiadele ce urmează, cred că formarea claselor de matematică cu programe speciale, mai ample și mai aprofundate, îi va ajuta pe reprezentanții noștri să realizeze mai mult decît noi.*»

Constantin Sevici este nedespărțit de colegul său Ștefan Grădinaru, care a obținut premiul III la Olimpiadă. El ține să sublinieze cu îndreptățită mîndrie că, în afara Capitalei, Turnu Severin este singurul oraș care are doi reprezentanți printre premianți.

«*Consider aceasta drept o dovadă a atenției acordate în școlile orașului nostru studiului matematicii, ne spune Constantin Sevici. Avem cercuri în care se studiază diferite capitole ale acestei discipline, rezolvăm probleme și alcătuim probleme originale, numărîndu-ne printre colaboratorii permanenți ai «Gazetei matematice». Sînt sigur că vă veți putea convinge tot mai mult pe viitor, în concursurile naționale și în Olimpiadele internaționale, de rezultatele acestei activități.*

Vlad Sergiescu ne-a declarat cu o ușoară amărăciune: «*Mă simțeam atît de aproape de obținerea unor rezultate superioare! Voi încerca să fac mai mult pe viitor. Olimpiada a constituit nu numai o întrecere a capacităților matematice, dar și un mijloc de cunoaștere, de strîngere a legăturilor între tinerii din lume interesati de studiul matematicii. Mi-am format mulți prieteni în Franța, în Uniunea Sovietică, în Polonia și în Belgia, tineri matematicieni cu care voi putea întreține strînse legături prin scris.*»

Drept încheiere, o declarație despre participanții români la Olimpiadă făcută de un observator de prestigiul profesorului austriac Dr. *Willi Flick*: «*Reprezentativa României s-a dovedit o formație deosebit de omogenă, alcătuită din elevi remarcabil de talentați. Întreaga Olimpiadă a fost o competiție impresionantă, care a relevat forțe și talente cu mari perspective pe tărîmul matematicii. Tuturor le urez deplin succes în viață și în cariera lor viitoare.*»

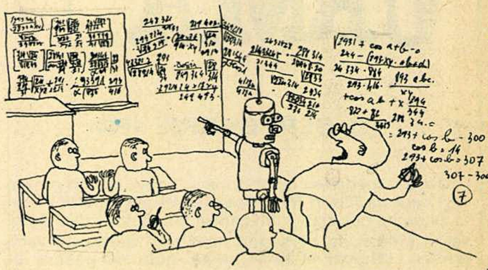

H. LEREA

DA

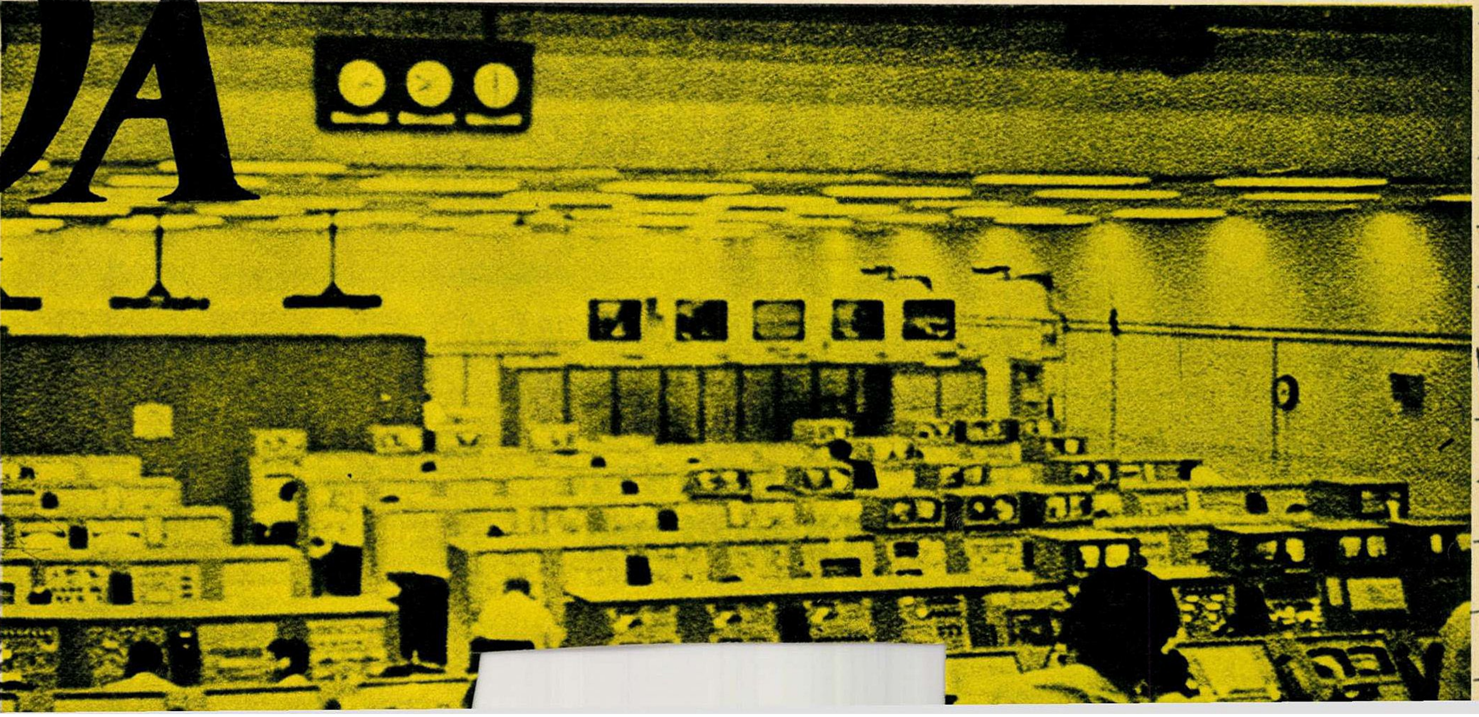

HARALAMB ZINCĂ

Roman foileton

DISPĂRUT FĂRĂ URMĂ IV

25 SEPTEMBRIE 1944

După expedierea celor două scrisori, mi-am propus să-l caut pe Florin Racoviceanu. Mi-am amintit că am la Evidența populației din cadrul Inspectoratului General al Miliției, în persoana maiorului Sârbu un vechi prieten. «Numai el m-ar putea ajuta să găsesc un ac într-un car cu fîn». I-am dat un telefon, l-am întrebat cînd pot să-l deranjez. «Oricînd, mi-a răspuns. Și acum dacă vrei». N-am mai stat prea mult pe gînduri. Maiorul Sârbu, un bărbat înalt, slab, deșirat, puțin miop, mă aștepta. S-a bucurat cînd m-a văzut.

— Ți-am citit cartea «Ochii doctorului King». Dacă nu mă înșel, începu el să-mi vorbească în timp ce-mi scutura brațul, are o mulțime de greșeli...

Am tușit brusc de parcă aerul din birou m-ar fi stingherit. Pe fața ofițerului de miliție s-a ivit un zîmbet ironic și s-a grăbit să adauge:

— ...de tipar. Șezi. Nu te-am mai văzut de mult. Ce vînt te aduce pe la mine? Nu cumva o nouă carte?... Sau poate că ai pierdut Buletinul de identitate și ai vrea să scapi de amendă? Uite, ți-o spun din capul locului, nu pot și nici nu vreau să intervin...

Glumea. Îmi era drag omul acesta pentru aerul său mucalit, pentru verva sa. I-am spus de oful meu. M-a privit cu luare aminte făcîndu-și ochii mici. Nu înțelegeam de ce refuza să-și pună ochelarii. A silabisit îngîndurat:

— Ra-co-vi-cea-nu... Flo-rin... Mda! Asta e tot ce știi despre dînsul? Numele tatălui, al mamei? Sau poate anul nașterii...

Am înălțat din umeri.

— Nu-l știu... Nu l-am cunoscut, dar am mare nevoie de dînsul. În orice caz, am continuat eu gîndindu-mă la anul nașterii lui Puiu Tudoran, trebuie să fie un bărbat la vreo 48—50 de ani.

— Mulțumesc! a izbucnit maiorul zeflemitor. Mă, tu ce crezi despre noi? Că sîntem mașini cibernetice? Că zici Florin și noi ți-l scoatem pe loc pe Florin Racoviceanu al tău?! Tu ce crezi, la un ocean — mă refer la Evidența noastră — de 10—12 milioane cam cîți de Florini există? Dar de Racoviceanu?

— Credeam că poți să mă ajuți, am oftat eu sincer, dezolat.

Maiorul observase descumpănirea mea și, lăsînd la o parte gluma, a ținut să precizeze...

— Eu n-am spus că nu pot sau nu vreau să te ajut. Ei, dar sensibili mai sînteți voi, scriitorii! Am vrut doar să-ți demonstrez că și tu procedezi la fel ca «nea cutare» care expediază din provincie o scrisoare, scriind adresa cam așa «Ghiță Popescu. București...»

Am rîs. Iar rîsul ăsta mi-a amintit de un amănunt.

— Ai dreptate! am exclamat. Dar dacă aș spune cam așa: Florin Racoviceanu care în anul 1945 a locuit în orașul X, strada Y, ți-ar fi mai ușor să mi-l găsești?

— Mai întrebi?! Dintr-o dată munca lucrătorului nostru se reduce cu 75%...

— Nu glumești?

— Asta-i bună! Tovarășe scriitor, țiu să-ți atrag atenția că sînt în exercițiul funcțiunii...

Aveam pe atunci obiceiul să umblu cu documentele trimise de Sorin Tudoran asupra-mi. Am scos plicul scrisorii lui Racoviceanu.

— Notează-ți!... În 1945, a domiciliat în R. Vîlcea, str. Anton Pann, 103.

— Vino să te pup! a sărit de pe scaun maiorul Sârbu după ce și-a notat într-un bloc-notes adresa celui în cauză. Așa mai merge, domnule.

— A, și încă un amănunt. În timpul războiului a fost aviator... pilot de vînătoare... locotenent...

— Vezi?! Știi o mulțime de lucruri. În condițiile astea ți-l găsim. Dacă mai trăiește... Ce nu facem noi pentru un scriitor de literatură polițistă?... În 48 de ore îți comunic rezultatul. Dacă aflu ceva mai devreme, îți dau un telefon...

Scurta convorbire cu maiorul Sârbu m-a reconfortat; nu știu de ce, dar din clipa aceea dracu nu mi s-a mai părut chiar atît de negru. Am ieșit de la I.G.M. cu o poftă strașnică de a acționa. Am oprit primul taxi care mi-a ieșit în cale și i-am cerut șoferului să mă ducă pe «13 Septembrie», la Arhivele Marelui stat major. Trebuie să știți, dragi cititori, că, în vreme de război, orice unitate militară este obligată să țină un «jurnal de operații» în ale cărui pagini sînt consemnate orice mișcare a trupelor în subordine, victoriile și înfrîngerile, pierderile sau capturile. Aceste mărturii sînt apoi predate spre păstrare Arhivelor militare devenind astfel documente principale ale istoriei armatei noastre.

Deplasîndu-mă la Arhive, intenționam să cer spre consultare Jurnalul de operații al «Grupului 2 vînătoare». Dețin un permis permanent de intrare, așa că accesul la Arhivă nu a fost greu. Am avut, ce-i drept, și un pic de noroc. Ultimul loc în sala de studii eu l-am ocupat. M-am așezat lîngă un bărbat de vreo 48 de ani, cu fața energică, dăltuită parcă în piatră. Și-a întors pentru o clipă privirile spre mine, mi-a zîmbit amabil, apoi și-a reluat îndeletnicirea. Fără să vreau, așteptînd să mi se aducă ceea ce solicitasem, ochii mi s-au oprit pe mapa vecinului meu. Am putut desluși de la distanță titlul cîtorva documente privitoare la acțiunile Batalionului de parașutiști. «Ce coincidență, mi-am spus, eu cu aviația de vînătoare, el cu parașutiștii... Am aterizat amîndoi pe același aerodrom».

Nu după mult timp, custodele mi-a adus «Jurnalul de operații al Grupului 2 vînătoare». Pe o etichetă mare, dreptunghiulară, cineva scrisese mare, cu cerneală, «7.09.44—25.10.944». Vă închipuiți emoția care m-a cuprins în momentul în care am început să-l răsfoiesc. Căutam o pagină... o filă de calendar... 25 septembrie... Am găsit-o. Iată acum cuvînt cu cuvînt ce scrisese la acea dată mîna unui cronicar anonim.

«Ora 10. Timp de zbor bun. Două aparate «I.A.R.-81», pilotate de locotenenții Puiu Tudoran și Aurelian Huțan din escadrila 69 primesc misiunea de a executa o misiune de luptă deasupra Clujului. Misiunea a fost îndeplinită. La înapoiere, avionul pilotat de locotenentul Puiu Tudoran este lovit de antiaeriana inamicului și se prăbușește în flăcări în zona ocupată de dușman. Soarta pilotului necunoscută».

Atît și nimic mai mult. Un adevăr tragic era exprimat în fraze laconice și seci. Nu trebuie să vă mire. Acesta era și este stilul tuturor «jurnalelor de operații». Am stat multă vreme cu ochii ațintiți pe pagina aceea îngălbenită de vremi, încercînd să-mi imaginez acea zi de toamnă transilvană, cu timp bun de zbor, și cele două avioane de vînătoare, spintecînd cerul, dar n-am izbutit. Ceva mă nemulțumea și nu-mi era clar ce anume. Am mai răsfoit o vreme «Jurnalul». La 30 septembrie, se consemnau următoarele: «Locotenentul Puiu Tudoran este dat dispărut fără urmă». De astă dată, laconismul cronicarului m-a scos din calmul meu proverbial. M-am foit nervos, l-am deranjat pe vecinul meu din dreapta, i-am cerut scuze. Știam că nervozitatea mea nu prea era îndreptățită, dar în clipa aceea aș fi dorit ca să găsesc în paginile «Jurnalului» descrisă cu lux de amănunte viața și moartea pilotului Puiu Tudoran. Ca să-mi stăpînesc nervii, mi-am scos pipa și am început să sug din ea. «Deci avionul a fost lovit și s-a prăbușit în flăcări în zona inamicului», mă gîndeam privind fix cuvintele așternute pe hîrtie cu o cerneală proastă. Desigur, ancheta mea s-ar fi putut termina aici cu acea explicație pe care o oferea «Jurnalul». Aș mai fi putut să-i scriu doctorului Sorin Tudoran că tatăl său și-a găsit sfîrșitul în flăcările avionului.

Aș fi pășit atunci, fără îndoială, pe calea celei mai ușoare rezistențe. Detest această cale. Tot recitind «Jurnalul», am simțit deodată cel puțin două elemente iradiind într-un mod ciudat de parcă ar fi vrut să mă îmbărbăteze: «Nu abandona... Fii cu băgare de seamă! E aici, printre rînduri, o urmă... Caut-o!

(Va urma)

CÎȘTIGĂ UN CART NUMAI CINE PARTICIPĂ LA...

SALONUL AUTO MOBILISTIC Cutezătorii

Prezintă

PROF. PARBRIZ

Se numește «33» și e foarte mîndră de blazonul familiei (Alfa Romeo), de înfățișarea sa (o caroserie desenată de «il stilista» Scaglione) în fine, de faptul că, anul trecut, a reușit să se remarce chiar și în compania vedetelor cursei de 24 de ore de la Le Mans. Are 8 cilindri în V, cu o capacitate de 2 000 cm^3, e puternică — 245 CP (SAE) — și foarte... grăbită: 260 km pe oră.

CORESPONDENȚA «SALONULUI»

Iarăși am primit un teanc de scrisori de la cititori! Mulți pun aceeași întrebare: *cînd a început concursul?* Le răspund: regulamentul a fost publicat în nr. 28, iar prima întrebare în nr. 29. Pe scurt, în fiecare număr, pînă la nr. 43 inclusiv, va apărea cîte o întrebare. Voi trebuie să răspundeți, apoi să decupați desenul și, la sfîrșitul concursului să ne trimiteți la redacție *toate* desenele odată. firește, cu răspunsurile completate. Nu se admit decît desenele (numerotate de la 1 la 15) decupate din revistă. Marele premiu: un CART, un echipament de PILOT și dreptul de a participa la cel mai apropiat RALIU pionieresc de carturi.

Atelier literar

ÎNCEPÎND DIN ACEST NUMĂR REVISTA «CUTEZĂTORII» DESCHIDE, PENTRU TOȚI CITITORII SĂI, PORȚILE UNUI «ATELIER LITERAR» SUB ÎNDRUMAREA POETULUI VIRGIL TEODORESCU... AȘADAR, ÎI RUGĂM PE TOȚI TINERII UCENICI AI CONDEIULUI SĂ NE TRIMITĂ ÎNCERCĂRILE LOR LITERARE, MENȚIONÎND PE PLIC PENTRU RUBRICA «ATELIER LITERAR».

Mihăescu Ioana — Reșița.

Ne pare bine că ai luat examenul de admitere în liceu, cu nota 9,20. Felicitări. Cît despre «Andi și Tavi»... Naivele farse și păcăleli, al căror tartor rămîne Oșlobanu din «Amintirile lui Ion Creangă», pot deveni literatură numai atunci cînd cel care le scrie se ridică deasupra lor, avînd putința de a concentra și doza umorul, făcînd din el un element de surpriză. Narațiunea «Andi și Tavi în vacanță» este, ce-i drept, scrisă cursiv, cu oarecare îndemînare, dar ridiculizarea lui Andi de către Tavi, cu ajutorul superiorității cunoștințelor sale în domeniul chimiei, se întinde, inutil, pe prea multe pagini. Povestirea se diluează prin reluarea aceluiași motiv și slăbește prin insistența cu care vrei să ne faci să rîdem cu orice preț, fie că ne arde de rîs sau nu. Încearcă să afli mecanismul care provoacă rîsul, acel alement surpriză de care vorbeam mai sus și concentrează povestirea eliminînd tot ce este de prisos. Dacă ți se pare că exercițiul ți-a reușit, trimite-ne rezultatul.

Ene P. Nicolae — com. Plosca, jud. Teleorman

Incercarea literară se resimte prea mult de influențele din afară. Modelul utilizat pare să fie Sadoveanu, ceea ce nu e rău. Cred că ești în faza în care nu poți însă distinge ce îți aparține și ce ți se oferă. E desigur o *fază de lucru*, deloc de disprețuit atunci cînd e tutelată de modele strălucite. Dar este și un moment de răscruce. Nu poți scrie ceva demn de luat în seamă pînă nu depășești această etapă fiind pe deplin conștient că ai depășit-o.

În altă ordine de idei, te anunț că faci serioase greșeli de gramatică. Nu se spune, de pildă, «turla mici biserici» căci adjectivul atunci cînd stă înaintea substantivului trebuie să fie articulat. Apoi: «prieteni lor de totdeauna». Substantivul, care este și subiect, trebuie de asemenea articulat etc.

Încearcă să scrii ferindu-te să imiți pe cineva anume.

Tudor Liliana — Galați

Înduioșătoare întîmplare, dar neconcludentă. E *un fapt*, o întîmplare care nu s-a transformat în scriere literară. Încearcă să transmiți emoțiile pe care le resimți folosind procedee specifice literaturii și pe care le vei afla citind cu luare aminte cărți noi și mai vechi scrise de Odobescu, Creangă, Matei Caragiale, Sadoveanu, Liviu Rebreanu, Camil Petrescu, Geo Bogza, Tudor Arghezi, Zaharia Stancu. Marin Preda.

Chivulescu N. Sorina, satul Picior de Munte, comuna Dragodana, jud. Dîmbovița.

Poeziile nu sînt izbutite. Se observă lipsa de lectură, graba. Versurile par a fi scrise în secolul trecut. Te-aș ruga să începi să citești poezii. Dar nu la întîmplare. Citește deocamdată, pe lîngă Eminescu, Arghezi, și poezia contemporană de bună calitate.

Piesa de teatru moralizează prea mult. În literatură trebuie să fii moralist fără să se vadă că ești. Să știi că nu se spune în românește «ca să te aperi pe din dos», nici pe din față. Citește, Abia pe urmă așterne pe hîrtie ceea ce simți.

Guțu Anca Monica — București

Poeziile sînt pline de simțire, dar plătesc tributul unei imagistici vechi. Oricît ar fi de mare Alecsandri, de la el pînă azi s-au făcut pași însemnați înainte în domeniul poeziei. Simțirea trebuie să fie turnată în forme noi. Deci: lectură în primul rînd. Lectură atentă.

Popa A. Vasilica — Satul Negoești, com. Brazi, jud. Prahova

Nevinovăția vîrstei împrumută farmec poeziei. Nu e însă o poezie adevărată. De ce crezi că privighetorile și greierii te-mpiedică să-ți fie dor. Dimpotrivă. Te poate împiedica cel mult cățelușul care latră în neștire.

Barosu Diana — București

Nu cunosc răspunsul «f. bun» pe care l-ai primit. «Ploaie de vară tîrzie» după părerea mea e o compoziție la limba română, destul de bună, dar atîta tot. Aș nota-o cu maximum 8. Poezia «Pastel» este scrisă cu îndemînare. Denotă simț muzical. Dar să nu mai spui niciodată: «E a laptelui cărare» (!)

Una e *Calea laptelui* cu C mare și cu totul altceva această ciudată potecă pe care se pare că laptele își face plimbarea. Mai trimite.

Dudaș Dan — Sighișoara

Simțăminte demne de laudă. Mai puțin modul cum sînt exprimate. Spune-mi: Ai auzit vreodată ca vreun stejar, pe lîngă furtuni, să fi înfruntat și «fum»? Ai grijă să îmbini corect cuvintele. Și scrie mai departe.

Zaharia Dan — Mogoșești — Siret, jud. Iași

Se vede că ești un băiat harnic, activ și entuziast. Ne scrii că frumoasele realizări, la care ai contribuit cu atîta rîvnă, nu s-au bucurat de vizita Consiliului organizației de pionieri din jud. Iași. Ești amărît și îți înțeleg amărăciunea. Cu toate astea sînt nevoit să-ți aduc la cunoștință că poezia pe care ne-o trimiți nu e la înălțimea realizărilor, despre care vorbești, fiind o simplă înșiruire de pseudo-rime. Înainte de a te apuca să scrii, citește. Dovedește și aici aceeași hărnicie și rîvnă.

Vișinescu Ilina — Corbeni — Argeș

Lecturile sînt de bună calitate. Dar amestecate. Fără alegere. (Știu. Ai să spui: «Ei și!») Deși te ironizezi îți cam place să te lauzi. Versurile sînt pline de promisiuni. Citez: «Sîntem avîntul munților sălbatici», sau «Ci astronava dorurilor tale». Te sfătuiesc să locuiești «pe mai departe pe «Insula visurilor» și să te împaci cu verișoara d-tale. Care poezie îți place mai mult din volumul «Nevoia de cercuri»? Și de ce?

Popescu Dan — Ploiești

«Spionul» nu merge. Desenul nu e urît. Iar gluma e bună (fără desen). O reproduc: «Intre roboți: «Domnule, v-ați pierdut un șurubel!»

Chirtoacă I. Maria — Stîlpeni — Argeș

Poezia e o imitație palidă. Cum vine asta: «Amurgul galben se aprinde/ Și flacăra-i țîșnește în vine»? Deocamdată citește. Cît mai multă poezie bună.

Corneliu Ciobanu — Ploiești

Continuă să scrii. Și mai trimite.

Stoica Valeriu — Liceul Gh. Lazăr — București

Scrii versuri frumoase. Aș zice chiar remarcabile. Imagini aerate, puternice, moderne. Dintre cele cinci poezii trimise îmi place mai mult poemul intitulat «Bucurie de Octombri». Te sfătuiesc să încerci să publici la revistele noastre literare. Aș vrea să stăm de vorbă. Reproduc astăzi poezia «Somn».

VIRGIL TEODORESCU

Somn

Ți-am văzut trupul
În toate rîurile
Printre pietrele —
Vechile, sfintele.
Somnul îți furase cuvintele.

Așa de limpede
Peștii prin tine treceau,
Cu solzi te-nveleau —
Solzii cu miros de adînc,
De nămol...
Solzii — lacrimi de pești.

Apoi rîurile s-au închis
Peste tine —
Pleoape de cer,
Pleoape de ape...
Ochii
S-au încălzit în nisip,
Înecați în lumină.

Pe mal
Pietrele răsunau
De copitele cailor morți,
Cailor surzi,
Cailor muți...

Valeriu STOICA cl. a IX-a H Liceul «Gheorghe Lazăr»

„Marele drum al INCAȘILOR”

4

Rezumatul capitolului precedent: Sosit în piața din fața palatului lui Atahualpa, Francisco Pizarro îi înmînează acestuia Biblia. Atahualpa refuză. Tupac și Manco l-au făcut prizonier pe vărul lor, Tampu, trecut în tabăra dușmană.

Scenariu: DARIE NOVĂCEANU
Desene: MIHAI SÎNZIANU

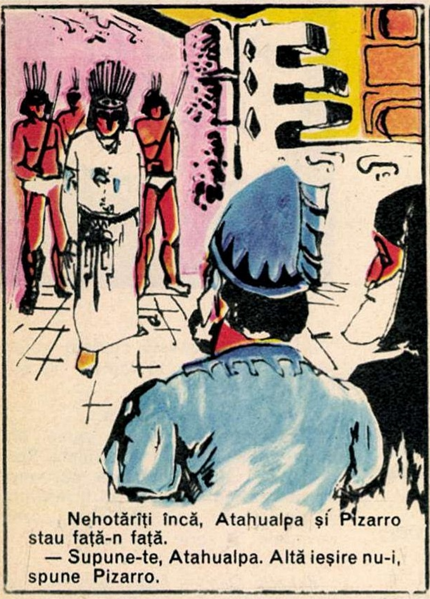

Nehotărîți încă, Atahualpa și Pizarro stau față-n față.

— Supune-te, Atahualpa. Altă ieșire nu-i, spune Pizarro.

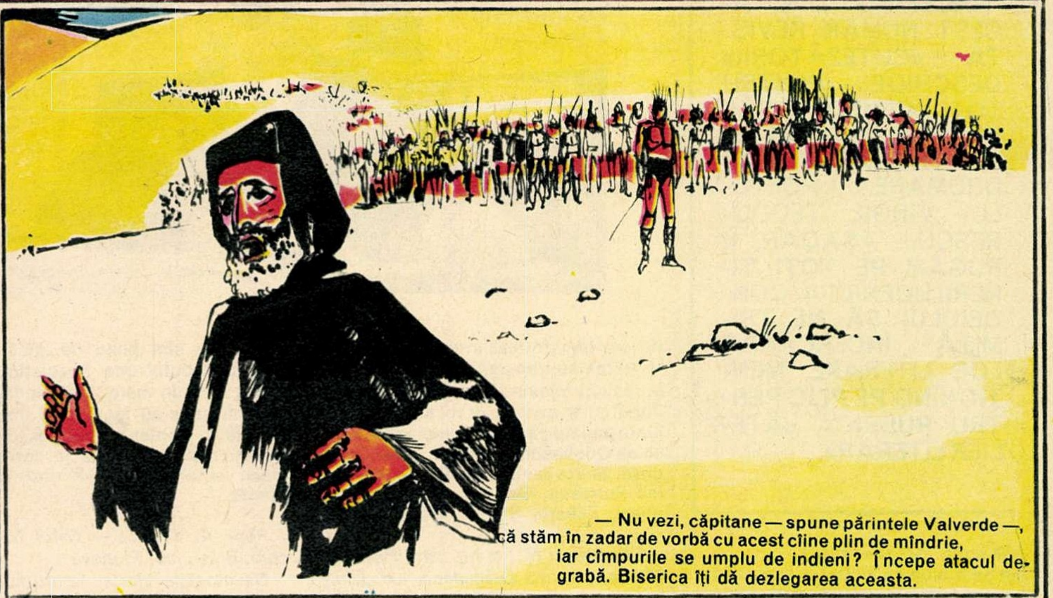

— Nu vezi, căpitane — spune părintele Valverde —, că stăm în zadar de vorbă cu acest cîine plin de mîndrie, iar cîmpurile se umplu de indieni? Începe atacul degrabă. Biserica îți dă dezlegarea aceasta.

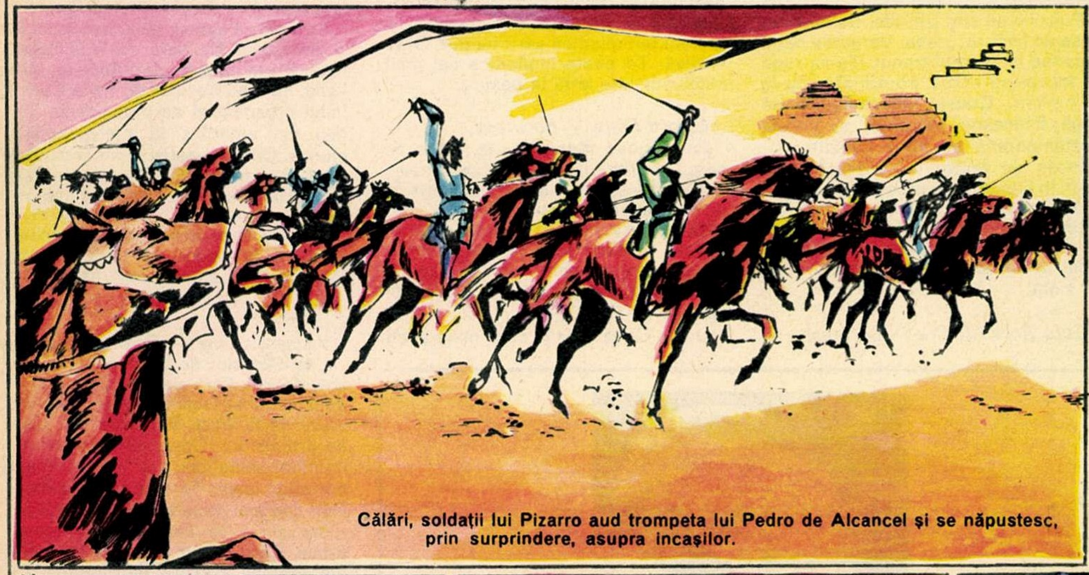

Călări, soldații lui Pizarro aud trompeta lui Pedro de Alcancel și se năpustesc, prin surprindere, asupra incașilor.

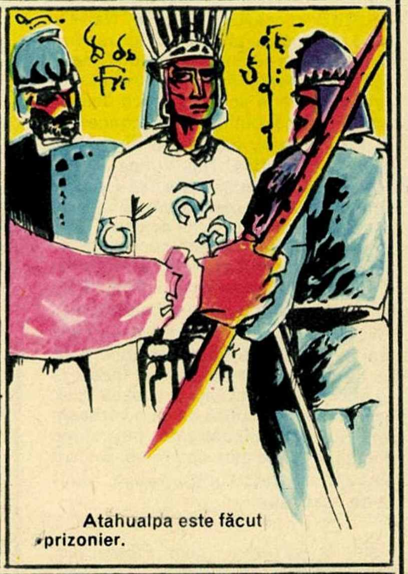

Atahualpa este făcut prizonier.

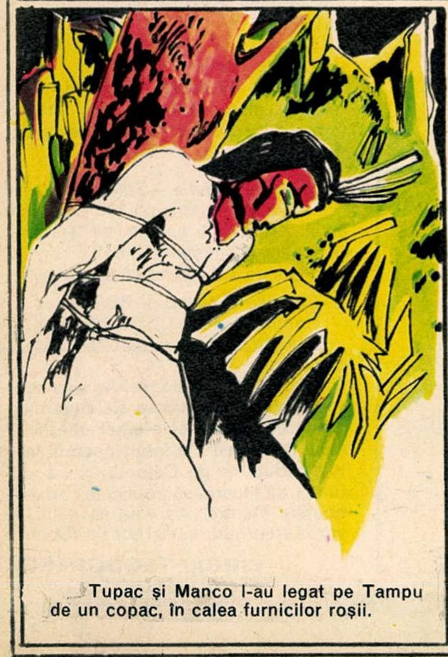

Tupac și Manco l-au legat pe Tampu de un copac, în calea furnicilor roșii.

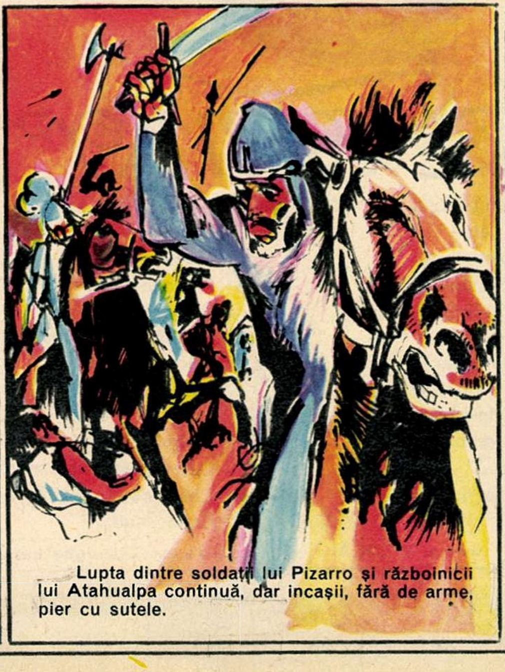

Lupta dintre soldații lui Pizarro și războinicii lui Atahualpa continuă, dar incașii, fără de arme, pier cu sutele.

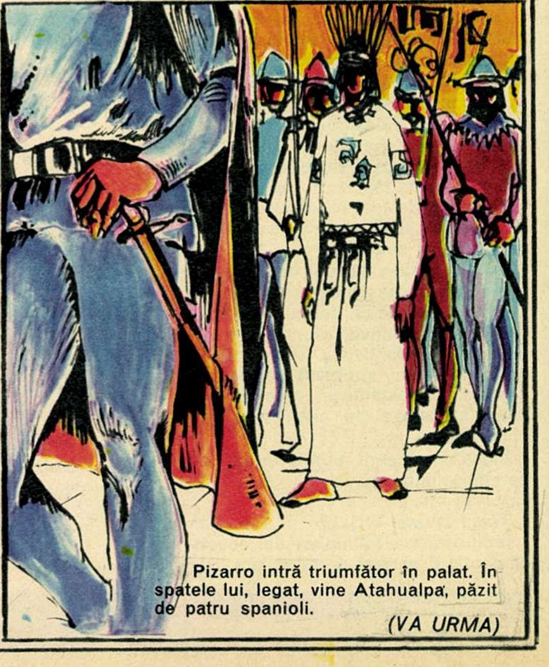

Pizarro intră triumfător în palat. În spatele lui, legat, vine Atahualpa, păzit de patru spanioli.

(VA URMA)

(CRIPTOGRAFIE: 5, 1, 6, 5)

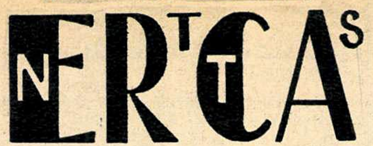

LA FOCUL DE TABĂRĂ

1	2	3	4	5		6	■	7	8	9
10					■	11	12			
13			■	14	15	■	16			
17		■	18			19		■	20	
■	21	22			■	23		24	■	
25	■	26			27	■	28		29	■
30	31			■	32	33	■	34		35
36			■	37			38			
39			40		■	41				
42		■	43		44			■	45	
	■	46							■	

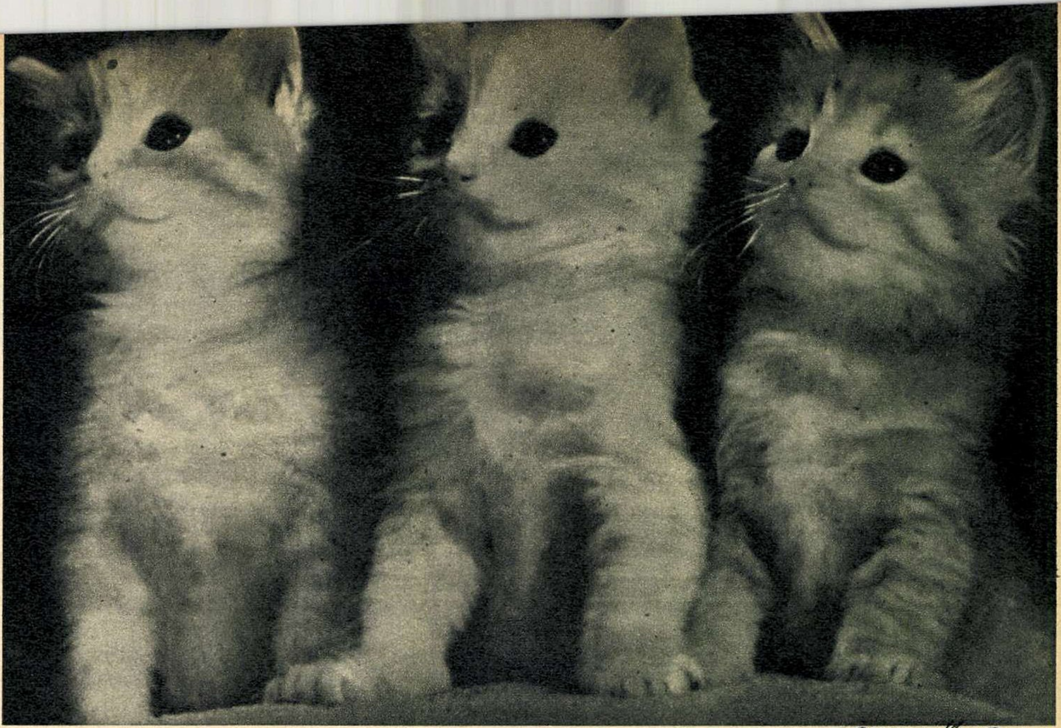

UN DRUM INGUST (25 vert.) care merge **TOT ÎN SUS** (33 vert.) ne poartă prin pădure către luminișul unde se află **REȘEDINȚA DE VARĂ** (5 vert.) a pionierilor din diverse **CENTRE POPULATE** (2 vert.) ale țării.

Iată-ne ajunși... Ne întîmpină **VOIA BUNĂ** (36 oriz.) care însoțește jocul copiilor în plăcuta **ATMOSFERĂ** (23 oriz.) de munte. Vizităm corturile, cantina, biblioteca plină de **VOLUME** (29 vert.) și asistăm la instalarea unei antene de către tinerii radiofoniști care vor să păstreze și în timpul vacanței legăturile prin **VĂZDUH** (21 oriz.) cu prietenii lor din alte țări.

Viața în tabără este excelent organizată și din discuțiile cu tinerii noștri prieteni, aflăm că se simt ca **ÎN SÎNUL FAMILIEI** (39 oriz.). Un pionier de serviciu, **NICOLAE** (27 vert) ne invită pentru seară la **PROGRAMUL ARTISTIC** (37 oriz.) pe care îl vor prezenta **SUB CERUL LIBER** (11 oriz.) la focul de tabără.

Serbarea începe cu cîntecul «Mulțumim din inimă partidului» aparținînd unui **CUNOSCUT COMPOZITOR** (24 vert.). Apoi s-a amintit despre castelul din basme al zmeului alcătuit din... (10 oriz.) povestit de un micuț purtător al cravatei roșii. După aceea copiii au dansat în jurul focului în... (7 vert.) de bătută, un frumos dans popular.

Am urmărit în continuare scenetele «Urmele» de Mircea Sîntimbreanu, «Un erou fără glorie» de Virgil Stoenescu și «Prietenie» de Monica Pillat în care pionierii au interpretat cu mult talent rolul unui **PERSONAJ CARE S-A STRICAT DE RÎS** (1 oriz.), pe **NEPOȚELUL MĂTUȘII** (1 vert.) și pe **ELEVUL DIN CLASA A X-A** (13 oriz.), după care am ascultat cum se **INTERPRETEAZĂ** (41 oriz.) la muzicuțe «Ciocîrlia» de către pionierii orchestrei **INSTITUȚIEI CU CARACTER SOCIAL-CULTURAL** (18 oriz.) din **AȘEZAREA OMENEASCA** (37 vert. pl.) din apropiere.

Un micuț pionier a spus cîteva ghicitori din care am reținut trei și pentru voi: «Jos copac, la mijloc poloboc, sus coada vulpii smoc» (46 oriz.); «Ce-mi cere le dau. la nimeni nu stau» (3 vert.); «Cine merge dimineața în patru picioare, la prînz în două și seara în trei» (4 vert.).

Cu un fragment din piesa «Pașaport pentru vacanță» de Viorel Burlacu în care am aplaudat pe interpretul **UNUIA DIN CEI TREI L** (Lei cum vor să li se spună — 31 vert.), s-a încheiat prima parte a programului.

Partea a II-a s-a deschis cu un concurs de «ghicitori literare». S-au recitat poezii și s-au citit fragmente de către un pionier cu un **NUME ISTORIC** (16 oriz.), cei prezenți urmînd a indica autorii lor, după cum urmează: poezia «Ciopîrțilă» (26 oriz.), fragment din povestirea «Amfora Sabină» (7 oriz.), spicuiri din «Cartea cu ochi albaștri» (9 vert.) și fragment din romanul «Ningea în Bărăgan» (35 vert.).

S-au mai pus în continuare cîteva întrebări turistice dintr-o **CARTE CU HĂRȚI** (43 oriz.), s-au cîntat bucăți de muzică populară românească la acordeon și au fost prezentate cîteva momente satirice vizînd pe cei cîțiva elevi mai puțin atenți față de îndatoririle vieții de tabără.

În încheiere a urmat comedia «Acțiunea F.D.» de Alexandru Adrian, în care rolul **UNUIA DIN CEI ȘASE COPII** (12 vert.) m-a încîntat cel mai mult fiindcă era interpretat de... fiul meu.

A fost o seară de neuitat. La înapoiere am rugat pe tovarășii mei de drum să mă ajute să definesc cuvintele care au rămas în afara programului de la focul de tabără pentru ca voi, dragi pionieri care dezlegați acest careu, să-l puteți termina.

ORIZONTAL: 14) Negație; 17) Începe și sfîrșește un urcuș! 20) 50 și 100 la romani; 28) Spațiu; 30) Lînă încurcată; 32) Vai; 34) N-am inversat; 42) Radiu; 45) Ion Ghițescu. **VERTICAL:** 6) Nota diapazonului; 8) În viu grai; 15) Antemeridian; 18) A parcurge un text; 19) Servește; 22) Cu lîna tăiată; 38) Joc de copii sau diminutiv feminin; 40) Țopăi; 44) Lică Sava.

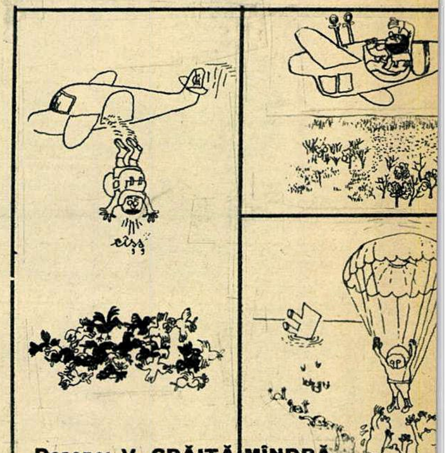

Desene: V. CRĂIȚĂ-MÎNDRĂ

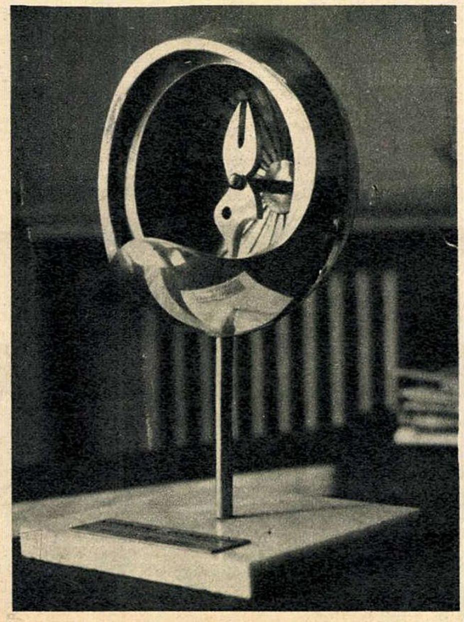

O VESTE BUNĂ PENTRU «EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII»

În timp ce acest număr se afla la tipar, colaboratorul nostru, arhitectul **DORIN DIMITRIU** ne-a adus trofeele pe care le vom oferi cîștigătorilor marii competiții «EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII». Ne grăbim să vă prezentăm aceste frumoase obiecte de artă, realizate din metal.

De la stînga la dreapta: *Busola de aur*, *Cortul de mătase*, *Scutul dacic*, *Termosul de argint*, *Sfinxul Carpaților*,, *Caseta de cristal*.

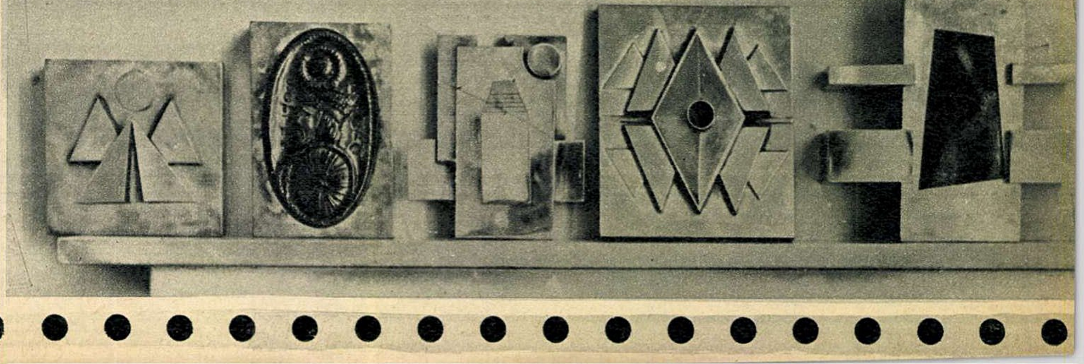

6

ȘOIMII CARPAȚILOR

Desene: POMPILIU DUMITRESCU ● **Scenariu: PETRE GHELMEZ**

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT:

DUPĂ CE REUȘESC SĂ-L SALVEZE PE CODRUȚ DIN MÎINILE HITLERIȘTILOR, ANDREI, VEVERIȚA ȘI URSUL PITIC AJUNG LA CASA PĂDURARILOR. SUB COMANDA UNCHIULUI MATEI OAMENII DE AICI ÎNTÎMPINĂ ATACUL HITLERIST.

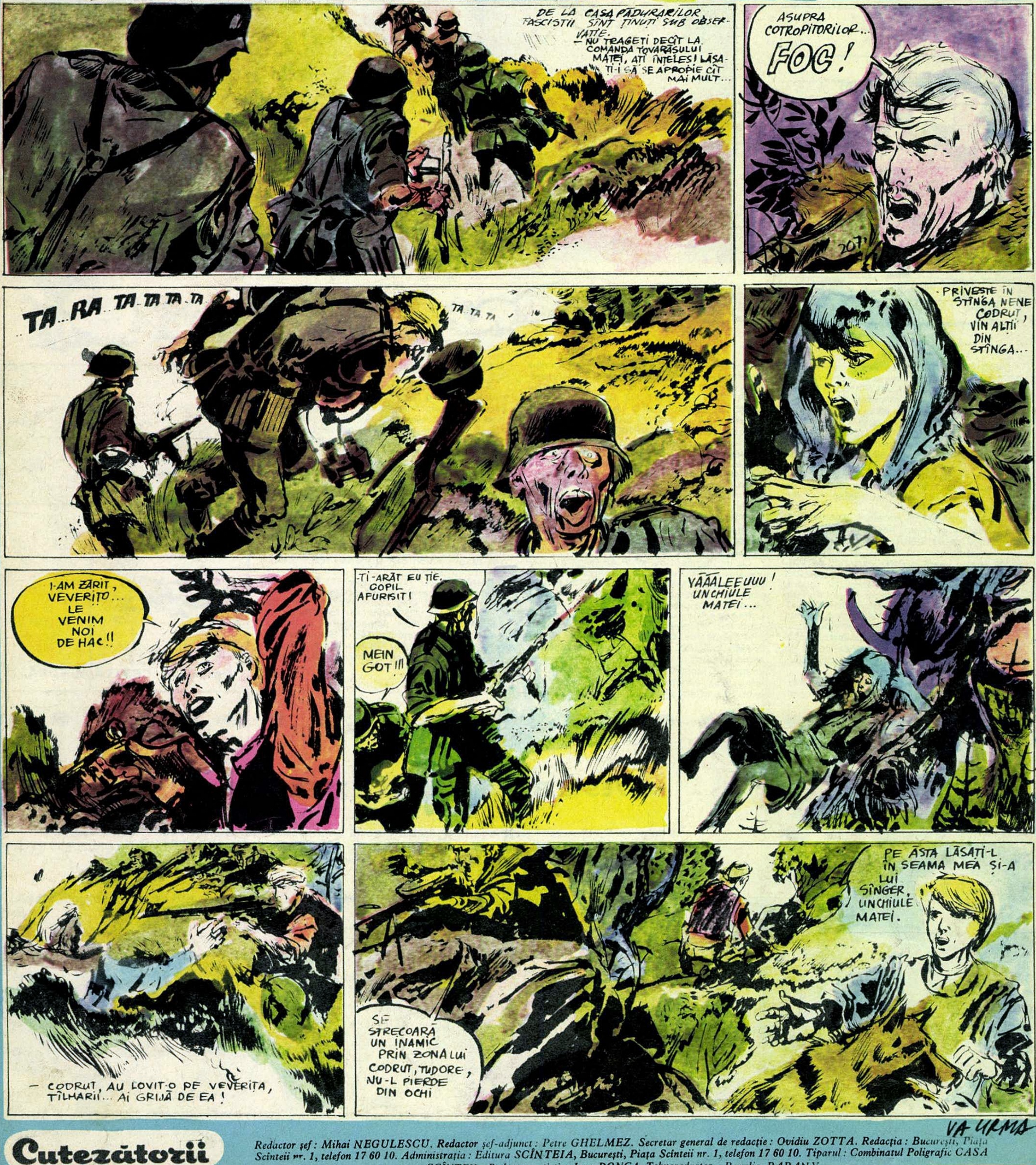
DE LA CASA PĂDURARILOR FASCIȘTII SÎNT ȚINUȚI SUB OBSERVAȚIE.
— NU TRAGEȚI DECÎT LA COMANDA TOVARĂȘULUI MATEI, AȚI ÎNȚELES! LĂSAȚI-I SĂ SE APROPIE CÎT MAI MULT...
ASUPRA COTROPITORILOR... FOC!
TA...RA TA TA TA TA
TA TA TA
— PRIVEȘTE ÎN STÎNGA NENE CODRUȚ, VIN ALȚII DIN STÎNGA...
I-AM ZĂRIT, VEVERIȚO... LE VENIM NOI DE HAC!!
— ȚI-ARĂT EU ȚIE, COPIL AFURISIT!
MEIN GOT!!!
VĂĂĂLEEUUU! UNCHIULE MATEI...
— CODRUȚ, AU LOVIT-O PE VEVERIȚA, TÎLHARII... AI GRIJĂ DE EA!
SE STRECOARĂ UN INAMIC PRIN ZONA LUI CODRUȚ, TUDORE, NU-L PIERDE DIN OCHI
PE ĂSTA LĂSAȚI-L ÎN SEAMA MEA ȘI-A LUI SÎNGER, UNCHIULE MATEI.
VA URMA

Cutezătorii

Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef-adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Administrația: Editura SCÎNTEIA, București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII. Redactor artistic: Ioan DONCA. Tehnoredactor. Rozalia BARANY.

35

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R., de către factorii poștali și difuzorii de presă. 41033

1 LEU